n maiden proletaarit,
ä yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

1930 — Lauantaina, elok. 9 p:nä. — Sat., Aug. 9. — XIV Vuosik. — Vol. XIV

ke Pohjois-Ranskassa suurene

ten lukumäärä nousee nyt jo yli — Belgiasta tuodut rikkurit ajettu n — Yhteenottoja poliisien kanssa

7. — Pohjois-Rans. lukumäärä lisään- ymmenellä tuhannel- t tovereihinsa, puolus iaan työnantajia ja an. Nykyisin käsit- lukumäärä jo yli ja lisää luullaan en kuluessa lakkou-

työnantajat olivat sta joukon rikku- tiin eilen tuomaan uorma. ja bus-au- lakkolaisten joukot rikkureita vastas- t nämä poliisien ja tuksista huolimatta sin. Muutamia au- kkolaisten toimesta errotaan myöskin rikkureista saaneen han elämänehdois- työläisiltä. eilispäivän kulu- hteenottoja poliisi- sten välillä Halluil- teenotoissa käytet- npuma-aseita. Lak- kärsineet vaurioita, poliiseja sensijaan easti. Lakkolaiset kin väkirynnäköllä angitut toverinsa. ännyt lähetettäväk- n osastoja lakko- täällä on vallalla ettei niidenkään ja työnantajat ky- rintamaa murta-

Fascisti-Italiassa kuohuu

PARIISI, elok. 8.—Myöhästyneet, Italiasta saapuneet tiedot kertovat, että siellä oli elokuun ensimmäisenä päivänä useissa paikoissa yhteenottoja työläisten ja fascistipoliisin välillä. Niinpä kerrotaan Ferrarassa sattuneen kahakan työttömien työläisten ja ratsastavan fascistipoliisin, carabinierin, välillä. Useita henkilöitä sai tässä yhteentörmäyksessä surmansa.

Verisestä terrorista huolimatta liikehtivät Italiankin työläiset, joka osoittaa, että fascistinen valtakomento seisoo sielläkin savijaloilla, jotka voivat katketa millä hetkellä tahansa.

Kovalle ottaa perääntyminen Mooney-Billings-jutussa

SAN FRANCISCO, Cal., elok. 7. — Laillisten esteiden ilmoitetaan keskeyttäneen eilen valtion ylioikeuden kuulustelun Mooney-Billings jutussa kesken Ed Cunhan, entisen apulais-syyttäjän antamaa "todistusta."

Oikeuskuulustelu siirrettiin tiistaihin asti, että valtion vankilalautakunta voi ratkaista, josko Billings voidaan tuoda Folsom vankilasta tänne todistamaan kuulustelussaan. Aikasemmin on ilmoitettu, että Billingsiä tultaisiin kuulustelemaan.

Oikeus tulee päättämään loppuviikolla, josko se tulee hyväksymään todisteiksi Cunhan hankkimat ja esittämät "asiakirjat", joiden tämä entinen syyttäjä väittää todistavan näitä henkilöitä vastaan.

Tällaisia "asiakirjoja" ja todistelta on hankittu kaiken aikaa, vaikka kaikki todistajatkin joutuvat perääntymään todisteistaan. Mutta viimeiseen saakka koetetaan etsiä uusia todisteita, ettei virkavallan tarvitseisi nielaista näin katkeraa palaa kuin tunnustaa "erehtyneensä" ja langettaneensa väärän tuomion.

Imperialistiset vallat valmistautuvat laajaan sotaan Kiinan neuvostovaltaa vastaan

Brittiläistä, amerikalaista ja japanilaista sotaväkeä ollaan siirtämässä taistelualueelle merivoimien lisäksi punaisia voimia vastaan

SHANGHAI, Kiina, elok. 8. — Kiinan neuvostohallituksen aseman lujittuessa ja Punaisen armeijan vallatessa alati enemmän jalansijaa on kapitalistinen maailma tulemassa huomaamaan kommunismin vaaran suunnattoman laajenemisen, sen uhatessa imperialistisia riistoetuja. Juuri tämän tähden ovat suuret imperialistivallat parhaillaan valmistelemassa laajaa hyökkäystä Kiinan neuvostohallitusta vastaan. Kommunistisien voimien ollessa jo aivan Hankowin edustalla on täältä lähetetty brittiläisiä sotilaita Hankowiin tukemaan kaupungin kiinalaista varusväkeä. Tämän ohella on tänne saapunut laivue japanilaisia tyykkiveneitä sekä meriväkeä. Yhdysvaltain sotaministeriö ilmoittaa, että se on valmis lähettämään amerikalaisia merisotilaita taistelurintamalle jos se muodostuu välttämättömäksi. Tämä kaikki merkitsee sitä, että kiinalaisten raatajajoukkojen punainen neuvostohallitus ja sen Punainen armeija joutuvat taistelemaan koko maailman imperialista mahtia vastaan, joka näkee Kiinan vallankumouksessa valtavan uhkan omalle olemassaolonsa jatkumiselle.

Täkäläiset poliittiset piirit ovat suuresti huolissaan punaisen vallan laajenemisen johdosta, neuvostohallituksen nyt jo kontrolloidessa Yangtse-jen eteläisen rannan melkein kokonaan.

Kommunistinen propaganda valtaa jalansijaa kaikkialla Kiinassa

Siitä huolimatta, että Punainen armeija ei ole vielä ylettynyt kaikkialle Kiinassa, on kommunistinen propaganda saavuttanut huomattavaa jalansijaa yksinpä kansallisen armeijan joukoissa ja niiden rintaman takana. Entistä suuremmat työläis- ja talonpoikaisjoukot ovat rientämässä kommunistisen ohjelman taakse ja juuri tämä seikka onkin uhkaavimpana tekijänä imperialistisille valtauspyrkimyksille, joitten palkkalaisina Kiinan sotaloordeilkin työskentelevät.

Laaja imperialistimaitten hyökkäys Kiinan neuvostoja vastaan odotettavissa

Se, että kaikkien suurien imperialistivaltojen sotakoneistoja ollaan keskittämässä Shanghain ja Hankowin seuduille, lukuisien sotalaivain ollessa parhaillaan matkalla tänne, merkitsee ainoastaan keskitettyä laajaa hyökkäystä Kiinan taistelevaa Punaista armeijaa vastaan, jonka tuhoaminen ja neuvostojärjestelmän kukistaminen on imperialistien päämääränä.

Tässä katalassa työssään he eivät kuitenkaan voi onnistua sillä kiinalaiset raatajat tietävät neuvostojärjestelmän olevan heidän järjestelmänsä ja näin ollen tulevat puolustamaan sitä kaikin voitavansa.

Tuloksettomat konferenssit alkaneet jälleen

OTTAWA, elok. 8. — Aavikkomaakuntien pääministerit, J. E. Brownlee, Albertasta, tri Anderson Saskatchewanista ja John Bracken Manitobasta, ovat olleet neuvotteluissa pääministeri Bennettiin kanssa ja selostavat käsitelleensä työttömyyskysymystä. Pääministerien sanotaan luvanneen kaikin mahdollisin yhteistoiminnallisin keinoin avustaa uutta pääministeriä työttömyyden lieventämisessä. Pääministeri Bracken on sanonut työttömyystilanteen Albertassa olevan hyvin pahan ja hänen mielestään tulisi siirtolaisuus Albertaan katkaista kokonaan ainakin vuodeksi.

Vehnäruoste uhkaa viljaa

REGINA, elok. 7. — Saskatchewanissa vallitseva kuumuus ja kuivuus on aiheuttanut vehnäruosteen ilmaantumisen maakunnan itäisissä osissa. Tautia on kuitenkin eniten itäetelässä, missä se aiheuttaa huomattavaa levottomuuta Pohjoisessa, keskilännessä ja keski-idän alueella ilmoitetaan tulevan hyvä sato. Keski-maakunnassa ja eteläisillä alueilla, missä kosteus on ollut alhainen, ei sadon toiveet ole yhtä hyvät.

Sotapilvet jälleen nousevat Pohjois-Intiassa

Brittiläiset lentokoneet edelleen jatkavat riehuntaa, pommittaen pohjoisia heimolaisia

SIMLA, Intia, elok. 8. — Uusia levottomuuksia selostetaan puhjenneen Intian pohjoisilla rajaseuduilla, kapinallisten heimolaisten laajentaessa brittiläisvastaista liikehtimistään. Tuhatlukuisia hyökkäysjoukkoja on järjestetty etelää kohden etenemistä varten. Tällaisen mahdolli suuden varalta on brittiläinen sotilasvaltakin valmentaunut keskittämällä joukkoja tärkeisiin keskuksiin, ja lähettämällä lentolaivueita pommittamaan kapinallisia heimolaisia.

Brittiläiset lentokoneet ovat terrorisoineet suuria alueita Intian pohjoisilla rajamailla, pommitellen rauhallisia kyliäkin tarkoituksella pitää yllä pelkoa väestön keskuudessa. Tällainen terrori ei kuitenkaan voi lamaannuttaa sorrettujen taistelu henkeä, vaan päinvastoin se on innostamassa heitä uusiin taisteluihin murskatakseen imperialistisen sortovallan ja ajaakseen brittiläisen imperialismin ja se käskyläiset ulos rakentaakseen tilalle oman neuvostohallituksensa.

Huomattu vaatetehdas siirretään Canadaan

LONTOO, elok. 8. — Hiram Leach and Co. Cradfordilainen sarssikangasta valmistava firma on päättänyt muuttaa osan toiminnastaan Huntingtoniin, Que. Yhtiö aikoo siirtää sinne 60 kutomakonetta apukoneineen ja 36 työläistä, etupäässä kutojia ja tamppaajia ja heidän perheitään Ecclehillin ja Bradfordin alueilta.

David Clark, firman jäsen, sanoi liikkeen olevan turvatun Canadassa, vaan ei Englannissa. Hän sanoi, että Englannissa ei kutomoteollisuudessa voi tällä kertaa edistyä tai laajentaa toimintaa, kun on ulkomainen kilpailu käsiteltävänä.

Tämä liikemies selosti samalla, että Canadassa tehdään 55 tuntista työviikkoa, verrattuna 44-tunnin viikkoon Englannissa. Ensimäinen joukko lähtee matkalle jo huomenna.

Välillisiä veroja lisätään Australiassa

CANBERRA, Australia, elo. 7. — Parlamentissa hyväksyttiin eilen 40 äänellä 25 vastaan lakiesitys myyntiveron käytäntöönottamiseksi. Vero liitetään maksettuun myyntisummaan ja laajemmasti puhuen, ulottuu melkein kaikkeen tukkukaupaan. Paperossit, sanomalehdet, gasoliini, vesi, kaasu, liha, leipä, olut ja jauhot ovat päälajit niiden tuotteiden joukossa jotka ovat vapaat verotuksesta.

Luokkatuomioita jaellaan Punaisen päivän johdosta

Amerikalainen porvarillinen oikeus telkeää taistelijoita vankeuteen

NIAGARA FALLS, New York, elok. 8. — Täkäläisessä poliisioikeudessa tuomitsi poliisituomari W. J. Watts toveri Jay Ansonin 30 päiväksi vankeuteen ja George Pearlmanin, Arthur Harveyn ja Lillian Himmelfarbin 25 dollarin sakkoon, puhuttuaan Punaisena päivänä mielenosotuskokouksessa.

Kommunistinen mielenosotuskokous oli kielletty viranomaisten taholta, mutta se pantiin toimeen kaikesta huolimatta. Poliisit hajottivat kokouksen petomaisella tavalla, vangiten puhujat, jotka nyt joutuivat tällä tavoin kokemaan porvarillista "oikeutta."

varustautuminen Yhdysvalloissa

AN, KUN KAIKILLA MUILLA TEOLLISUUSALOILLA RKKA LASKUKAUSI, SAMAAN AIKAAN OSOITTAA SOTATEOLLISUUS, HUIMAA NOUSUA

lok. 8. — Kapitaimälle ominaisena iönä, samalla kun läisiä uhkaavasta i äsken ilmi, että teollisuus on huidessa, varsinkin entokoneteollisuutChamber of Comsken, että tämän nsimäisen kuukau. 3:ssa suurimmassa valmistettu kaikkonetta sotilas- ja uksiin.

että Yhdysvallat puheistaan" huoliuvat kuumeisella aailmanpaloa var-

Äkkinäinen tulva Arizonassa

NOGALES, Ariz., elok. 7. — Kaksikymmentä ihmistä ilmoitetaan saaneen surmansa ja 25 olevan kadoksissa senjälkeen, kun tulvavesi kulki tänä aamuna varhain läpi Nogalesin ja sen sisarkaupungin Soronassa olevan Nogalesin läpi. Erään meksikolaisen naisen ruumis löydettiin kaikkein ensimäisenä ja se oli kulkeutunut kansainvälisen rajan yli.

Tulvan ollessa korkeimmillaan oli sekasortokin niin yleinen, että oli mahdotonta saada tarkkaa selvyyttä kadoksissa olevista henkilöistä. Alavimmilla alueilla tulvan täyttäneisiin rakennuksiin telkeityneiden naisten kauhun huudot saattoi kuulla kosken vyöryvien vesien pauhinan ylitse. Molemmat kaupungit olivat pilkkosen pimeät, sillä sähköjohdot menivät epäkuntoon. Puhelinliikenne myöskin keskeytyi.

Kello 3 aamulla tiedotti Nogales, Soronan, poliisipäällikkö saaneensa tiedon, että vähintäin kaksi tusinaa ihmistä olisi kuollut, mutta tiedot eivät olleet virallisia. Hän sanoi viisi lasta olevan kadoksissa Meksikon puolelta olevästä kaupungista.

Vettä virtasi kolmesta kahdeksan jalan syvyydeltä pitkin rajakaupunkien katuja, vedenpaljous johtuen nähtävästi lähistöllä tapahtuneesta pilvenpurkauksesta.

Don Phillips, ilmailija, joka oli ollut käymässä Meksikon puolella, sanoi Yhdysvaltain puolelle palauttuaan nähneensä virran vieneen mukanaan useita lapsia, kun rakennukset luhistuivat.

St. Lawrens kanavatöissä ei päästä alkuun

TORONTO, elok. 6. — Täällä on levinnyt tiedonantoja, että liittohallituksen uusi pääministeri Bennett ja Ontarion pääministeri Ferguson olisivat päässeet yhteisymmärrykseen, minkä mukaan St. Lawrencen vesitien kehittäminen ei tulisi siirtymään kovin kauaksi tulevaisuuteen ja että maakunnalliset vesivoimaoikeudet tulisivat täydellisesti turvattua.

Pääministeri Ferguson ei ole suostunut antamaan asiasta lähempää selostusta, on ainoastaan muistuttanut, että St. Lawrence on kansainvälinen alue, minkä vuoksi Yhdysvaltain kanssa on ensin neuvoteltava asiasta, mutta tämä ei tulisi olemaan esteenä, etteikö vesitietä voitaisi kehittää kokonaan canadalaisena yrityksenä.

laisten painostuksesta konferenssi päätti kokoontua lokakuussa uudelleen, mutta belgialaiset ja ranskalaiset olivat pessimistisiä sen onnistumisen suhteen.

Syntyväisyys ja kuolevaisuus Canadassa

OTTAWA, elok. 8. — Dominion tilastotoimiston julkaisema alustava raportti v. 1929 osoittaa syntyväisyyden laskeneen viime vuonna 1,842:lla, kuolevaisuus on lisääntynyt 4,393:lla ja avioliitot ovat lisääntyneet 2,954:llä.

234,915 lasta syntyi elävänä, tehden syntyväisyysmäärän 24.0 1,000 asukasta kohden. V. 1928 oli syntyväisyys 24.5 1,000:tta asukasta kohden; 1927 se oli 24.6 ja v. 1926, 24.8.

V. 1929 kuoli 113,450 ihmistä, kuolevaisuus ollen 11.6 1,000 asukasta kohden; v. 1928 se oli 11.3 ja v. 1927 se oli 11.1. Kuolevaisuuden kohoamisen v. 1929 selostetaan johtuvan influenssasta, mikä raivosi vuoden 1929 tammikuussa. Influenssaan kuoli v. 1929, 7,168, v. 1928 huomattavasti vähemmän, 4,703. Kurkumätään kuoli v. 1929 kaikkiaan 981, kuolevaisuus ollen 10 100,000 asukasta kohden; hinkuyskään kuoli kaikkiaan 755; tuhkarokkoon 619; lavantautiin 467; tulirokkoon 440.

Sydäntauti vei viime vuonna 135 ihmistä 100,000 asukasta kohden, v. 1928 se vei 131; v. 1927 se vei 124 ja 122 v. 1926. Syöpä vei 90 v. 1929, edellisenä vuonna 88 ja v. 1929 se vei 83. Keuhkokuume vei 86, tuberkuloosi 79.5, verisuonitaudit 1, suolitulehdus ja ripuli (pikkulasten keskuudessa) 50:ntä 100,000 asukasta kohden.

Alle vuoden vanhoja lapsia kuoli 21,657. Lasten kuolevaisuus kohosi kaikissa muissa maakunnissa, paitsi Quebecissa, missä se laski 124:stä 1928, 120.5:aan 1929. Avioliittoja solmittiin kaikkiaan 77,265.

PARIISI, elok. 8. — Terveysvirkailijat ilmoittivat täällä tänään, että Ranskassa on erinäisillä, hyvin laajalle levinneellä alueella kahdeksan viikon aikana ilmennyt 400 "polionyaite" sairaustapausta, mihin on tällä aikaa kuollut 20 lasta.

Sairaus on samantapaista kuin lapsihalvaustauti. Se leviää nopeasti heikkojen ja huonostiravitujen lasten keskuudessa, eivätkä tiedemiehet ole kyenneet eristämään taudin aiheuttamaa basillia.

Barshinin, Mosellen ja Hautrhin alueilla on suljettu useita kouluja.

Kommunistijahti Cubassakin

HAVANA, elok. 8. — Kommunistikauhu on vallannut myöskin Cuban saaren hallitusviranomaiset, sillä sisäasiain sihteeri Manuel Delgado on määrännyt, että koko saarella on ryhdyttävä taistelemaan kommunismia vastaan. Yli 20 henkilöä ilmoitetaan vangitun eri osissa maata kommunistijahdin alkajaisissa.

Yhdysvaltain työläiset juhlivat Punaista ammatillista kansainvälistä

New York, elok. 8. — Kuten tiedetään, avataan Punaisen amma. tillisen kansainvälisen viides kongressi Moskovassa kuluvan elokuun 15 päivänä. Tämän johdosta, ja juhlakseen mainitun maailman vallankumouksellisen työväestön johtajan PUI:n kymmenettä olemassaolon vuotta, on Yhdysvaltain Trade Union Unity League kehoittanut kaikkia ammatillisia järjestöjä kaikkialla maassa toimeenpanemaan mainittuna päivänä joukkokokouksia. Näissä kokouksissa tulee työläisille selvittää Punaisen ammatillisen kan. sainvälisen tarkoitusta, sen päämääriä ja ohjelmaa, saadakseen työläiset entistä laajemmassa määrin osallistumaan koko maailmaa käsittävään vallankumouksselliseen työväenliikkeeseen.

Eiköhän täällä Canadassakin olisi syytä pitää mainittuna päivänä kokouksia työläisten herättämiseksi taisteluun kapitalismia vastaan?

Lentohyrrä tehnyt onnistuneen matkan

LE BOURGET FIELD, Ranska, elok. 7. — Juan de la Cierva, espanjalainen lentohyrrän keksijä, teki taitavan laskun saavuttuaan tänne matkaltaan, mille hän lähti Englannista viime tiistaina.

Lentohyrrä, missä on tuulimyllyn tapainen kapine, mikä pyörii rungon ympärillä, liiteli noin kymmenen minuutin ajan kentän yläpuolella ja laskeutui sitten kohtisuorasti maahan noin 1000 jalan korkeudesta.

De la Clerve lähti Croydonin kentältä, Englannista kello 8 tiistai-aamuna ja saapui tänne kello 9 illalla. Viipymisen aiheutti se, että hyrrä oli matkalla tehnyt yhden alasiaskun.

Canadan ja Argentiinan välejä lähennellään

NEW YORK, elok. 8. — Dominiossa tulee ensi kuun aikana vierailemaan argentinalainen 12-henkinen seurue edustaen Argentinan taloudellisia ja liikeyhtymiä. Vierailun tarkoituksena selostetaan olevan paremman yhteisymmärryksen kehittäminen Canadan ja Argentinan välillä, kauppasuhteiden parantamisen toivossa. Lähetystö tulee olemaan Toronton kaupungin valtuuston vieraana syyskuun 7—9 päivinä.

Seurue lähti tänään New Yorkista Sacramentoon, Calif., ollakseen läsnä siellä pidettävässä Pan-Amerikan kauppakonferenssissa.

Europalainen maatalouskriisi pakottaa talonpojat liikehtimään

KURJASSA ASEMASSA OLEVAT VEROTAAKKAIN RASITTAMAT TALONPOJAT OVAT PAKOTETUT NOUSEMAAN TAISTELU JALALLE

BERLIN, Saksa, elok. 8. — Täkäläisissä poliittisissa piireissä sil. mäillään Europan nousevaa talonpoikaisliikettä huolestuneisuudella. Kaikissa europalaisissa maissa ovat talonpoikaisjoukot joutuneet entistä kurjempaan asemaan, verotaakkojen lisääntyessä samaan aikaan kuin elannon maasta irti saaminen on muodostumassa mahdottomaksi. Entistä suuremmissa määrin on talonpoikaisjoukkoja siirtymässä mailtaan kaupunkeihin, osissa ainoastaan joutuvat lisäämään suurta työttömäin armeijaa.

Kaikissa Europan maissa on talonpojat omaksumassa alati militanttisemman asennon, nostaen nyrkkinsä vastarintaan kapitalismia vastaan, joka on suoranaisesti edesvastuussa kaikesta tästä kurjuudesta.

Sudburyn "kapina"-jutut lykätty

KOLMEN SYYTTEESSÄ OLEVAN TOVERIN ASIAT TULEVAT ESILLE ENSI TORSTAINA

Toverien Holowatchin, Tkachin ja Päivisen juttujen ollessa esillä Sudburyn poliisioikeudessa tänään, heidän ollessa syytteessä "kapinallisuudesta", lykättiin niiden käsittely ensi viikon torstaiksi.

Nämä toverit vangittiin ennen Punaisen päivän mielenosotuksia lentolehtisten jakamisesta, ja asettettiin heidät tällaiseen syytteeseen. Kaikki kolme ovat parhaillaan vapaalla jalalla 1,000 dollarin takauksella.

Lakkoliike Yhdysvalloissa osoittaa nousua

Viime vuoden aikana oli siellä 903 lakkoa, joihin osallistui kaikkiaan 200,000 työläistä.

WASHINGTON, elok. 8. — Lakkoliike Yhdysvalloissa on osoittanut vuosi vuodelta harvinaisen jyrkkää nousua, joka osoittaa sitä, että samalla kun työläisten asema tässä kapitalismin luvatussa maassa menee huimalla nopeudella kurjistumista kohden, samalla myöskin heidän vallankumouksellinen mielialan. sa kasvaa. Juuri äsken hallituksen työviraston julkaisemat numerot osoittavat, että viime vuoden kuluessa on maassa ollut 903 lakkoa, joissa osallisina noin 200,000 työläistä. Virasto ilmoittaa, että lakkojen lukumäärä on tiettävästi vieläkin suurempi, mutta kaikista ei ole saapunut hallituksen työvirastoon virallista ilmoitusta, joten ne eivät sisälly äsken julkaistuun tilastoon.

Vuotena 1928 oli lakkojen lukumäärä 629 ja vuotena 1927 734, joten nousu on erittäin huomattava. Viime vuonna käydyissä lakoissa voittivat työnantajat noin 65 prosentilla, eli siis enemmän kuin puolessa. Suurimpana syynä työläisten häviöön lakoissa oli katsottava AFL:n petturijohto, joka hälkällemättömästi monessa tapauksessa myi työläisten edut työnantajille.

Kokemukset viime vuosien lakkotaisteluissa on saanut Yhdysvaltain työläiset järjestymään suurissa joukoissa omiin, vallankumouksellisiin umioihin, joiden toiminnan tuloksena lakoista jo viime vuoden aikanakin useita voitettiin.

OTTAWA, elok. 8. — Dominion tilastotoimiston julkaisema raportti osoittaa rikosten lisääntyneen Canadassa v. 1929 kuluessa, vaikka ei kuitenkaan yhtä suuressa määrin kuin v. 1928. Rikossyytöksiä oli kaikkiaan 29,572, verrattuna 26,693 edellisenä vuonna, mikä osoitti 2,879 eli 10.8 prosentin nousua. Syytökset olivat v. 1928 nousseet 13.3 prosentilla verrattuna v. 1827 syytöksiin. Syytöksistä langetettiin 24,097 tuomiota v. 1929 ja 21,720 v. 1928, tuomioiden kohoaminen ollen 10.9 prosenttia.

Murhasta langetettiin viime vuonna 26 tuomiota, edellisenä vuonna 19. Murhayrityksestä 12, edellisenä vuonna 18. Ampumisesta, puukotuksesta ja haavoittamisesta langetetut tuomiot laskivat 159:stä 143:een ja siveysrikoksista langetetut tuomiot laskivat 439:stä 402:een. Varkaudesta langetetut tuomiot kohosivat 7,870:stä 8,777:ään. Väärennysten sarjaan kuuluvista rikoksista langetetut tuomiot kohosivat 549:stä 720:een. Itsemurhayrityksestä langetut tuomiot kohosivat 74:stä 97:ään.

Lievemmistä syytöksistä langetetut sakkotuomiot kohosivat 44,354:llä, osottaen 18.05 nousua; näistä syytöksistä langetetut tuomiot kohosivat 27.14 prosentilla, v. 1928, verrattuna v. 1927 tilastoon. Tähän sarjaan kuuluvat rikkomukset osoittivat huomattavan suurta lisääntymistä kaikissa muissa maakunnissa, paitsi Ontariossa, missä ilmeni ainoastaan 4.46 lisäys. Quebecissa tuomiot lisääntyivät 74.38 prosentilla, johtuen liikennesäädösten toteuttamisen tarmokkaasta valvonnasta, mikä kohotti tuomiot yksistään Montrealin alueella 5,000:sta 17,000:een.

Neuvostovalta Kiinassa lujittuu

Punaiset joukot lyöneet valkoiset takaisin

SHANGHAI, Kiina, elok. 8. — Nankingin hallituksen joukot ovat teh neet useita hyökkäyksiä Changshan rintamalla, tarkoituksella saada Changsha takaisin käsiinsä, mutta hyökkäykset on joka kerta lyöty verissäpäin takaisin. Maanantaina liikkui sellaisia huhuja, että kommunistit ovat poistaneet suurimman osan joukoistaan Changshasta. Tällöin nankingilaiset tekivät hyökkäyksen 5,000 miestä käsittävällä armeijalla. Kommunistit ottivat hyökkääjät vastaan kuitenkin niin ankaralla tykki- ja kuularuiskutulella, että vain rippeet Nankingin armeijasta pääsivät pakenemaan, toisten joko kaatuessa tai haavoittuessa. Senjälkeen porvarit eivät ole yrittäneet hyökkäystä.

Sensijaan kommunistinen armeija on edennyt itää kohti, vallaten Liyangin kaupungin. Samoin tapahtui taistelu 25 mailia pohjoiseen Hankowista, jossa nankingilaisen kadettijoukon kerrotaan joutuneen kommunistien vangiksi. Kommunistit riisuivat joukon aseista ja lähettivät miehet takaisin Hankowiin, pitäen itse aseet. Jälkeenpäin Hankowista lähetettiin panssarijunia ja sotilaita, joiden kerrotaan karkoittaneen kommunistit pois rautatiealueelta.

Neuvostohallitus muodostettu

Changshan seudulta saapuneet ulkomaalaiset kertovat, että elokuun ensimäisenä päivänä muodostettiin Changshassa neuvostohallitus, jonka kontrollissa ovat Kiangsi, Hunnan ja Hupeh maakuntien huomattavat osat. Tunnettu kiinalainen kommunisti Li Liu-san on Kiinan neuvostohallituksen puheenjohtajana. Tarmokkaaseen työhön työläisten ja talonpoikien järjestämiseksi on ryhdytty, unioita perustettu, neuvostoja järjestetty y.m.

Amerikalainen lähetyssaarnaaja Lingle vaimoineen saapui tänne. He poistuivat Changshasta sen joutuessa kommunistien käsiin. He kertovat vahvojen kommunististen armeijoiden piirittävän Nanchangia ja toinen armeija lähestyy Kiukiangia. He pitivät näiden kaupunkien joutumista kommunistien käsiin varmana asiana.

Puna-armeija pimakas

Edellisen mainitut henkilöt, jotka ovat 40 vuotta asuneet Kiinassa, selittävät, että Kiangsi, Hupeh ja Hunnan maakunnat joutuvat kokonaan kommunistien käsiin läheisessä tulevaisuudessa, sillä kommunistien joukot kasvavat lakkaamatta työläis- ja talonpoikaismassojen rientäessä heidän riveihinä. Nankingin hallitus on menettänyt kaiken vaikutusvaltansa näissä maakunnissa.

Sotalaivat pommittavat Changshaa

Eräs japanilainen sotalaiva ryhtyi eilen iltalla pommittamaan Changshaa, mutta joutui kiireesti pakenemaan tiehensä, kun kommunistit avasivat rannalta tulen sitä vastaan.

Auringon substituuttiko keksitty?

LOS ANGELES, elok. 8 — Tri. William Schnell'in, nuoren tiedemiehen sairastuminen siirti hänen koenäytäntönsä tuonnemmaksi. Hän väittää keksineensä keinon auringon säteiden vangitsemiseksi ja hänen piti antaa siitä koenäytäntö tänään yliopistoprofessoreille.

Tri. Schnell menetti eilen iltana tajuntansa, kun hänelle annettiin seerumiruiske murtuneen selkänikaman parantamiseksi, minkä vian hän sai auto-onnettomuudessa joku kuukausi sitten. Hän sanoi aikovansa antaa näytäntönsä muutaman päivän sisällä.

Hän väittää voivansa tuottaa valoa ilman vesivoimaa jonkinlaisen mineraali- ja öljy-yhdistelmän avulla. Hän sanoi yhdistelmässä olevan radiumia, vaan ei fosforia. Hän selostaa, että lyhyesti sanottuna hän on keksinyt ne atoomit, mitkä muodostavat auringonvalon ja yhdistänyt ne kokoelmaansa. Kun tähän kokoelmaan lasketaan auringonvaloa, niin ne yhdistyvät ja yhdistelmä synnyttää vuorostaan valoa.

Lisääntyvä työttömyys kalvaa McDonaldin hallituksen perusteita

LONTOO, elok. 8. — Englannin viimeisten työttömyysnumeroiden, jotka ovat tällä kertaa korkeammalla kuin koskaan ennen, uskotaan olevan vakavana vaarana "työväen"-hallitukselle, jos vaan yleiset vaalit kutsutaan lähitulevaisuudessa.

Pääministeri MacDonald kavereineen lupasi Englannin työläisille ennen 1929 vaaleja, lopettaa työttömyyden, mikä silloin oli 1,100,000 virallisten numeroiden mukaan. Mutta nämä numerot ovat aina vain kohonneet, niin että eilen julaistu heinäkuun 29 päivän raportti osoittaa työttömiä olevan 2,011,467. Vuonna 1921, heinäkuun 22 oli Suur-Britanniassa saman verran työttömiä virallisten numeroiden mukaan. 2,031,441, mutta senjälkeen työttömyys ei ole ollut niin korkealla ennenkuin nyt. Koko maata käsittävän hiilisulun aikana, kesäkuun 3 päivä 1921, oli Suur-Britanniassa 2,580,429 työtöntä.

Brittiläinen pääoma ei enään tarvitse MacDonaldin hallitusta, huomatessaan sen olevan kykenemättömän täyttämään kaikkia siltä vaadittuja tehtäviä, kuten esim. Englannin taloudellisen tilanteen parantaminen.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön oman kansanasiaa, ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina, paitsi seuraavina määrättyinä juhlapäivinä

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario. Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.

Postiosoite: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.

Puhelimet: Konttori 1038. — Toimitus 536W. — Kirjakauppa 2387W.
Telephone: Office (job work, advertisements, etc.) 1038—Editor 536W—Bookstore 2387W.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:

Kirjevaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset ym. palstatilaa. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.50 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kuolemailmotukset $2.00 kerta. 50 P:mäksi kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Muut ilmotukset 5c sanalta, vähintään tiedot ja osoitusilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmoittelijoa ja ilmoituksia varten on vaadittaessa. Ehdettävä ilmoitushinta etukäteen.

TILAUSHINNAT:

Ulkomaille: 1 vk $1.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $2.00, 6 kk. $3.50 ja 1 kk. $1.00.

Julkaisija J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.

Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.

All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

Yli 670 milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseensä, kirjoittakaa uudelleen Hilkkeenajaa personoallisella nimellä: J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

Canada ensin – brittiläisen valtakunnan sisällä

Canadan vaaleista oli seurauksena entistä suurempi ristiriitaisuuksien uhka kahden johtavan imperialistisen vallan, Suur-Britannian ja Yhdysvaltain välillä. R. B. Bennett'in johtama konservatiivipuolue voitti enemmistön parlamentissa taistelussaan canadalaisten riistäjien suuremman itsenäisyyden puolesta. "Minun harrastukseni", sanoi Bennett konservatiivien voittopäivän jälkeisenä päivänä, "on Canada etutilalla brittiläisessä valtakunnassa." Tässä on kaksiteräinen miekka.

Tunnuksellaan: "Canada ensin" Bennett tarkoittaa, että canadalaiset porvarit tahtovat täyttää ensin omat taskunsa taistelussa yhdysvaltalaisia imperialisteja vastaan. Ja "brittiläisen valtakunnan sisällä" ennustaa lujempaa liittoutumista brittiläisten imperialistien kanssa heidän taistelussaan Wallkadun anastajia vastaan sillä edellytyksellä, että brittiläiset avustavat Canadan porvarijuokkaa suurempien voittojen saavuttamiseksi Yhdysvaltain kustannuksella.

Porvaripuoluciden — konservatiivien, liberaalien ja "työväenpuolueen" — vaaleissa esilletuoma pääjulistus oli MacKenzie Kingin hallituksen toukokuun 1 päivänä hyväksymä kostotariffilaki, mikä tunnetaan Dunningin vapunpäivätariffin nimellä.

Tämän tariffin hyväksyivät Kingin liberaalit, jotka olivat aikaisemmin näyttäneet suosivansa Wallkatua. Tuo tariffi oli kuitenkin tarkoitettu suoranaisesti Yhdysvaltoja vastaan ja pääministeri King hyväksyi sen Suur-Britannian etujen vuoksi. "Me olemme kääntäneet noin $200,000,000 ostovoiman Yhdysvalloista Suur-Britanniaan", sanoi pääministeri King puheessaan Newmarketissa, Ont., heinäkuun 19 päivänä. Hän ehdotti vieläkin läheisempää yhteyttä brittiläisen valtakunnan kanssa ja korkeimpia tulleja Yhdysvaltoja vastaan. Bennett konservatiiveineen meni vieläkin pitemmälle. He vaativat ankarampaa tariffia Yhdysvaltoja vastaan, yhteistoimintaa Suur-Britannian kanssa, mutta itsenäisempää asemaa Canadan porvaristolle.

Canada on Yhdysvaltain suurin ulkomainen markkinapaikka. Amerikalaiset viennit Canadaan nousivat vuosittain n. $800,000,000:iin. Yhdysvaltain viennit Canadaan v. 1922 olivat $515,000,000; v. 1927 ne kohosivat $687,000,000:iin ja v. 1929 $868,000,000:iin. Sitten pulakauden seurauksena, viennit Canadaan alkoivat laskemaan. Ensimäisen viiden kuukauden aikana v. 1930 viennit olivat $311,000,000, verrattuna $422,000,000:iin, missä ne olivat viime vuonna samaan aikaan. Tariffilaki hyväksyttiin toukokuussa ja maahanviennit saivat kuoliniskun.

Canadalaisten markkinoiden tärkeys amerikalaisille kapitalisteille ilmenee "New York Telegramin" heinäkuun 30 päivänä julkaisemasta Washingtonista lähetetystä United Pressin tiedonannosta, missä sanotaan:

"Yhdysvalloilla on nyt Canadassa suuret markkinat teräkselle, farmivälineille, koneille, automobiileille, kemikaaleille, puulle, hiilelle, petroleumille, raakapuuvillalle ja puuvillatuotteille sekä lukuisille muille tavaroille. V. 1929 viennit Canadaan arvioitiin $868,057,000:ksi, siis 21 prosentin nousu. Tämän vuoden numerot osoittavat tähän asti laskua, mikä vähintäinkin poistaa edellisen nousuaavutuksen."

Lynn Meekins, Yhdysvaltain kauppaedustaja Ottawassa, osoittaa kauppajaostolle lähettämässään sähkösanomassa sen tuhon, minkä uusi tullitariffi tulisi tuottamaan Yhdysvaltain kaupalle. "Amerikalaiset tuottajat tarkkaavat suurella mielenkiinnolla sellaisia säädöksiä, jotka antavat brittiläisille tuotteille etuoikeutetun aseman ja kohottavat tulleja amerikalaisille tuotteille", hän sähkötti. "Kilpailu brittiläisten ja yhdysvaltalaisten maahantuontien välillä on huomattavasti kohonnut; 216 tavaralajia on lisätty vapaatullilistalle brittiläisten etuoikeutetun tariffin alaisena. Brittiläisen valtakunnan kauppa hyötyy noin $200,000,000:lla."

Tämä tapahtui MacKenzie Kingin hallituksen aikana. Bennettin hallitus lupaa pahempaa. William Philip Simms, Scripps Howardin ulkomaatoimittaja huomauttaa tästä toimituskirjoituksessaan heinäkuun 23 päivä:

"Konservatiivit syyttävät entisen hallitusvirkailija Bennettin johtamana nykyistä liberaalihallitusta siitä, että se on ollut liian hellämielinen amerikalaisia kohtaan aikana, jolloin maan kauppakoneistoa murskaa vieras käsi."

Amerikalainen ja brittiläinen imperialismi kiinnittivät huomionsa Canadaan ei ainoastaan yhtenä kaikkein tärkeimpänä ulkomaisena markkinapaikkana, vaan myöskin raaka-ainelähteenä ja sijoitusmaana. Yhdysvalloilla on noin $3,500,000,000 sijoitettuna Canadassa, kolme-neljäsosaa siitä, mitä sillä on sijoitettuna yhteensä kaikissa latinalaisen Amerikan maissa. Suur-Britannialla on $2,500,000,000 canadalaisissa sijoituksissa. Näiden kahden ryövärimaan välillä on alituinen kilpailu valta-asemasta sijoituksissa ja canadalaisten markkinoiden kontrollista.

King sekä liberaalipuolue edusti sitä osaa porvaristoa, mikä kääntyi Yhdysvalloista Suur-Britanniaan päin. Konservatiivit ja Bennett taistelevat avonaisempaa johtoasemaa canadalaisille kapitalisteille ja suoranaisempaa yhteyttä brittiläisen imperialismin "kuolemattomien" konservatiivien kanssa. Tästä aiheutuu sodanvaaran suurentuminen kahden johtavan imperialistisen rosvomaan välillä.

Yhdysvaltain kapitalistinen lehdistö myönsi, että sekä liberaalien yhtä hyvin kuin konservatiivienkin voiton vaikutus on turmiollinen Amerikan kaupalle. Ne pelkäsivät kuitenkin enemmän konservatiivien voittoa. Torontosta "New York Worldille" lähetetyssä tiedonannossa sanotaan (heinäk. 25 p.):

"Minkälainen vaikutus jommankumman puolueen voitolla tulee olemaan Yhdysvaltain kauppaan, on asia, mistä molemmat puolueet kieltäytyvät keskustelemasta. Poliittisten tarkkaajien mielipide on kuitenkin se, että Bennettin voitto ja konservatiivinen hallitus tulee olemaan vahingollisempi Amerikan teollisuudelle kuin liberaalien voitto ja Dunningin tariffilain jatkuminen ja vastatullit."

Heinäkuun 30 päivä, heti vaalien jälkeen, ilmoitti Bennett konservatiivisen hallituksen pääpolitiikan. Tämän politiikan muodostavat perusehdot heittävät vain öljyä uhkaavaan sodanvaaraan. Ne ovat:

1) Yleisen tariffin tarkastus tarkoituksella edistää canadalaisen porvariston etuisuuksia yhdysvaltalaisia vastaan ja canadalaisten porvareiden teollisuuksien edistäminen amerikalaisten imperialistien kustannuksella.

2) Kaupan edistäminen brittiläisen valtakunnan välillä molemminpuolisena tariffietuisuuksien avulla.

Tästä politiikasta näkee kyllin selvästi, että canadalaiset porvarit astuvat esiin laajentaakseen teollisuuksiaan suuremmassa mittakaavassa ja osallistuakseen suuremmassa määrin Canadan työväenluokan riistämiseen. Bennettin puhe, ilmoittaessaan tämän ohjelmansa, todisti tämän kyllin selvästi. Hän sanoi:

"Että meidän Canadassa tulee ottaa huomioon Amerikan finanssipolitiikan vaikutus canadalaisiin etuisuuksiin, ei sisällä mitään vihamielisyyttä. Me olemme kiinnostuneita canadalaisten etuoikeuksien suojelemiseen.

Samalla tavalla kauppasuhteissa brittiläisessä valtakunnassa, meidän ensimäinen ajatuksemme on luonnollisesti Canadan puolesta, mutta me emme ole sen vuoksi yhtään vähemmän innostuneita valtakunnan etuisuuksien edistämiseen." Näin puhuu canadalainen porvari.

Bennett teki joitain petollisia lupauksia "työttömyyskysymyksen tutkimisesta". Canada kärsii yleisestä maailmankriisistä ja on erikoisen ankaran maatalouskriisin kourissa. Ankara lasku vehnän hinnoissa ja liikatuotanto on nujertanut tuhansia Canadan köyhiä farmareita. Canadan automobiiliteollisuuden tuotanto on laskenut ankarasti. Rakennusteollisuus on alhaalla. Satoja tuhansia työläisiä on työttömänä. Molemmat sekä King että Bennettin puolueet kannattavat työväenluokan nousevan taisteluhengen tukahduttamista. Bennett viemään vielä pitemmälle liberaalihallituksen alulle panemaa fascistipolitiikkaa kommunistipuoluetta vastaan.

Kapitalismin vastaristiriita lisääntyy joka puolella. Sodanvaara terävöityy. Amerikalaisten ja canadalaisten työläisten yhtenäisyys imperialistista sodanvaaraa vastaan nyt, enemmän kuin koskaan ennen, on pakollinen välttämättömyys. — Daily Worker.

Järjestymättömien järjestäminen

Kymmenet miljoonat työläiset tietävät hyvin vähän tai ei mitään ammattiunioliikkeestä. Noin 70 pros. Euroopan teollisuustyöläisistä ovat järjestymättömiä. 25,000,000 maanviljelyksen palkkatyöläisistä ainoastaan noin 2 prosenttia on järjestyneitä. Tällä mantereella, Aasiassa, ja Afrikassa on tilanne vieläkin vakavampi. Mitä on tällöin tehtävä näiden monimiljoonaisten joukkojen järjestämiseksi?

Suurin osa maailman proletariaatista ei ole vielä ollut ollenkaan järjestyneen liikkeen suoranaisessa vaikutuksessakaan. Englannissa ja Saksassa, jossa suhteellisesti voimakkain järjestynelsyys on merkinnyt sitä että vain noin yksi kolmasosa ovat järjestäytyneet. — Englannin 17 miljoonasta teollisuustyöläisistä vain vajaa 5 miljoonaa ovat järjestyneitä, samoin Saksassa. Yhdysvalloissa ja Canadassa vain noin 10 prosenttia on järjestyneitä.

Europan 75,000,000 teollisuustyöläistä vain noin 22,000,000 on järjestyneessä liikkeessä, ja sisältyy tähän lähes kolme miljoonaa Italian fascistiunioita, kaikenlaisia uskonnollisia, katoolisia, "puolueettomia" keltaisia, kansallisia, y.m. luonnoltaan ei-proletaarisia järjestöjä. Tätä on aikaisemmin kutsuttu "maailman" ammattiunioliikkeeksi ,jota Amsterdamin kansainvälinen on edustanut, vaikkakaan eivät lähes kään kaikki nämä europalaisetkaan järjestöt ole olleet yhtyneinä siihen. Toisissa maissa, kuten Kiinassa, Intiassa, Etelä-Amerikassa, ine., jotka ammattiunioliike on hyvin heikkoa, on vieläkin paljon pienempi prosentti järjestyneitä. Esim. Keski- ja Etelä-Amerikan 20 miljoonaisesta proletaarijoukosta vain noin 700,000 on järjestyneitä, mikä merkitsee n. 4 prosenttia. Pohjois-Amerikan, Yhdysvaltain, Mexicon ja Canadan 37 miljoonasta teollisuusproletaarista vain 4,000,000 eli noin 10 pros. on järjestyneitä.

Toisista maanosista, kuten Aasia, Afrika ja Australia, saamme vieläkin heikomman kuvan. Sellaisissa maissa kuin Intia, Kiina, y.m., missä ammattiunioliike kohosi vasta sodan jälkeen, järjestynelden luku on huomattavasti heikompi. Kiinassa esim. v. 1925—27 vallankumouksellisen nousun ajalla järjestetyt voimat murskasi Kuomintangin petollinen valkoterrori verivirtaan.

Intiassa on vasta viimeisten vuosien ajalla alkanut työväen järjestäytyminen itsenäiseti esiintymään ja johtamaan taisteluita. Ainoastaan noin 400,000 ollen järjestäytyneitä. Sellaisessa korkealle kehittyneessä maassa kuin Japani, sen 5 miljoonasta teollisuustyöläisestä vain vähän yli kolmesataa tuhatta on järjestyneitä. Ja kuten jo edellä mainittu, sadat tuhannet maanviljelystyöläiset on melkein sivuutettu nälhin saakka.

Tällainen on yleinen kuva, eikä tässä ole vielä läheskään kaikki kysymykset, mitä on otettava huomioon "järjestymättömien järjestämisen" tunnuksen käytännöllisessä toteuttamisessa. On otettava luonnollisena tässä tilanteessa huomioon yhä kärjistyvät luokkavastakohdat ja vanhan ammattiunioliikkeen fascistisoituminen, sekä toisaalla järjestymättömien työläisten merkitys taisteluille.

Joku aika sitten vallankumouksellisel aineksetkin pitivät johtavana tunnuksenaan että "työläisjoukkojen on liityttävä oleviin ammattiunioihin". Järjestymättömiä katseltiin halveksuen, käsitettiin heidät takapajuisimmiksi aineksiksi ja kokonaan vallla lupkkatietolsuutta. Siellä ja täällä tämä järjestymättömien halveksimien esiintyi meidän omissa, kommunistisen liikkeen riveissäkin. Elämän todellisuus on osoittanut, että nykyisessä kaudessa järjestymättömät ja "takapajuiset" työläiset usein käyvät edelle ammatillisesti "etuoikeuksien" poh jalla järjestyneistä työläisistä taloudellisissa ja poliittisissa taisteluissa. (Kansainvälisenä työttömäin päivänä, punaisena päivänä, vapunpäivänä, Ruhrin taisteluissa, y.m. Europassa, ja täällä Hamiltonin terässvaunutyöläisten, Oshawan autotyöläisten, metsäjmesten y.m. taisteluissa).

Ammattiunioliikkeen nykyisessä tilassa, samoin kuin nykyisessä kaudessa yleensä tehtävänämme ensikädessä on järjestymättömien järjestäminen vallankumouksellisiin unioihin. Työläisten liikehtivain joukkojen järjestäminen tehtaissa, kalvannoissa, myllyissä, sulatoissa kämpikoillä, y.m. Tämä on kysymys kommunistisen liikkeen ja vallankumouksellisen Punaisen Ammattiunioiden kansainvälisen edessä maailman jokaisella kulmalla. Uudet maat ja maanosat nousevat liikkeelle. Reformismi on paljastanut itsensä ja käy päivä päivältä voimattomammaksi.

Reformistisen unioliikkeen fascistisoituminen ja sulautuminen porvarillisen valtion nopeassa tahdissa on paljastanut niiden luonteen avoimesti työväenluokan etujen vastustajiksi Europassa ja pohjois-Amerikassa. Jotavastoin Kiinassa, Intiassa, Etelä-Amerikassa ja Afrikassa reformismi, imperialismin liittolaisena, ei kykene lujittamaan valtaansa, jos vallankumouksellinen liike kykenee suorittamaan sen edessä olevat läheiset tehtävät.

On selvää, että ellemme kykene voittamaan järjestymättömiä työläisjoukkoja, olemme kykenemättömiä voittamaan työväenluokan enemmistöä. Tämän takia kysymys järjestymättömien järjestämisestä muodostuu läheiseksi ja tärkeimmäksi edessämme olevista tehtävistä.

Keskus.

Katsaus vaalitaistelumme Fort Williamin piirissä

Huolelliselle tarkkaajalle loihti kommunistinen vaalitaistelu Fort Williamin vaalipiirissä esiin ainakin kaksi selvää piirrettä. Yhdellä puolella oli havaittavissa se selvä radikalisoituminen, joka parhaillaan tapahtuu samanlaisessa tempossa niin kaupungin työläisten kuin maalaisraataajienkin keskuudessa ja toisella se, missä määrin meidän puolueemme pystyy antamaan konkreettisen organisatorisen muodon tälle radikalisoitumiselle.

Kommunistinen ehdokas sai noin 600 ääntä; konservatiivinen noin 7,000 ja liberaalinen 3,000. Meidän ehdokkaamme äänimäärä ja kapitalistisen puolueitten ehdokkaitten äänimäärän välillä on siis verraten suuri epäsuhde. On kuitenkin olemassa eräitä seikkoja, jotka vertailun tekijän tulee ottaa huomioon. Kommunistisella puoluecella ei ole milloinkaan ennen ollut ehdokasta tässä vaalipiirissä. Kun meidän vaalivaramme riippuivat tykkänään työläisten ja köyhäin farmarien lahjotuksista, niin olivat ne tästä syystä varsin rajotetut. Me emme kyenneet lähettämään ehdokastamme edes kaikkiin tärkeimpiin teollisuuskeskuksiin, puhumattakaan useista vaalipiirin maalaiskylistä. Me kykenimme lähettämään vain puolueen vaaliohjelman ja muuta vaalikirjallisuutta piirin äänestyskelpoiselle väestölle. Kuitenkin sai ehdokkaamme esim. Crooks'issa 10 ääntä, vaikka siellä ei pidetty ainoatakaan kommunistista vaalikokousta. Ja samaten tapahtui monessa muussa paikassa. Tämmöiset tapahtumat selvästi osottavat, että työläisten ja työtätekevain farmarien keskuudessa on käynnissä syvä radikalisoituminen, kuin myös sen seikan, että tässä vaalipiirissä on olemassa hedelmällistä maaperää useain uutten puoluesolujen perustamiselle. Ja uuden puoluesolun perustaminen merkitsee kommunistiselle puolueelle ainakin yhtä paljo kuin muutama tuhat ääntä merkitsee kapitalistisille puolueille.

Ottamalla huomioon laajan työttömyyden, saatetaan ilman muuta sanoa, että Fort Williamin vaalipiirissä asuvat puoluejäsenet — samaten myös puoluejäsenet muillakin paikkakunnilla 6:nnessä puoluepiirissä — suorittivat tehtävänsä melkoisen hyvin vaalivarain keräämisessä. Mutta mikäli varsinainen vaalitaistelun käyminen on kysymyksessä, niin tässä suhteessa puoluejäsenten enemmistö oli, lievästi sanoen, nukuksissa. Ellei olisi ollut muutamia aktiivisia tovereita, niin koko vaalitaistelusta ei olisi tullut mitään. Tässä suhteessa ilmeni todella vakavaa vajaavaisuutta.

Vaalitaistelussamme ilmeni myös eräitä toisia vajavaisuuksia, joista on sanottava sana pari. Vaalitaistelun aikana eivät puolueen toiset ryntäykset saaneet osakseen kyllin johdonmukaista ja systemaattista huomiota, kuten Workerin ryntäys, jäsenryntäys, y.m. Muutamissa vaalikokouksissa olisi puolueen vaaliohjelmaa tullut tarkemmin selostaa ja seurata. Puolueen vaaliohjelmaa jaettiin vain Fort Williamin vaalipiirissä; ja toiset vaalipiirit kuudennen puoluepiirin alueella jäivät miltei tykkänään ilman puolueen vaaliohjelmaa. Puolueen vaaliohjelman olisi kuitenkin pitänyt saattaa jokaisen työläisen ja työtätekevän farmarin luettavaksi, huolimatta oliko heidän vaalipiirissään kommunistista ehdokasta vaiko ei.

Voittaaksemme nämä pahimmat vajavaisuudet ja antaaksemme organisatorisen muodon työläisten ja työtätekevain farmarien radikalisoitumiselle, on välttämätöntä, että jokaisessa puolueen yksikössä ryhdytään SYSTEMAATTISEEN JA PERINPOHJAISEEN taisteluun sosialidemokraattista passiivisuutta ja porvarillista yksilöllisyyttä vastaan, jotka painavat myllynkivinä meidän jäsentemme kaulassa ja jotka ovat pääsyinä useimpiin puutteellisuuksiin puoluetyössämme. Niitten tilalle on kehitettävä pelotonta toimintaa ja oikeaa kollektiivista, bolshevistista puoluetyötä.

Värvätkäämme jokainen radikaalinen työläinen ja työtätekevä farmari kommunistisen puolueen jäsenyyteen!

KP:n 6:nnen Piirin Toimikunta.

National Miners union konventsionista

(Omalta kirjeenvaihtajalta.)

Olemme antaneet tilaa näinkin runsaasti tämän kysymyksen selostamiselle, koska meillä suomalaisilla on vielä huomattavassa määrin harhaluuloja uusien unioiden osuudesta nykyisessä kansainvälisessä tilanteessa. Näistä hiukan vielä myöhemmin.

Toisen kokouspäivän iltapälvällä esitettiin erinäiset toimintaraportit, kuten nuorten, naisten, neekereiden ja tervehdykset erinäisiltä veljesedustajilta, jotka kukin kohdaltaan totesivat, että yleisraportissa löytiin asioissa naulan kantaan. Näissä liiteraporteissa todettiin heikkoudet ja myönnettiin tilanteen olevan todella niin kärjistyneen kuin se esitettiin toimeenpanevan komitean raportissakin. Terästeollisuudessa m. m. selitettiin vallitsevan yhtä huutavan työttömyyden ja kurjuuden kuin hiiliteollisuudessakin. Osotettiin, miten on olemassa nälkämarssien mahdollisuudet, miten kymmenettuhannet perheet ovat suoraan taivasalla ja miten rotevia miehiä kulkee jonossa farmitaloissa kauppaamassa itseään työhön ruokapalkalla — ja miten monilla alueilla työläiset on ajettu ulos asunnoistaan — miten näiden häätöjen johdosta toisilla paikkakunnilla ovat työläiset joutuneet päättävästi vastustamaan perheittensä taivasalle ajamista. Miten monilla kaivosalueilla vallitsee suoranainen nälkäsiirtolaitarine.

Samalla osotettiin käytännöllisten esimerkkien valossa, miten nuoret ja naiset ovat monilla alueilla lakkojen yhteydessä muodostaneet lakkolaisten iskujoukot — ja miten kaivosyhtiöt systemaattisesti pyrkivät sivuuttamaan täysi-ikäisen työvoiman nuorisotyövoimalla. Miten 35 ikävuotta vanhemmat työläiset eivät saa työtä enää ollenkaan, joten heltä uhkaa perheineen suoranainen nälkäkuolema taikka avoimeen taisteluun nouseminen.

Kolmas kokouspäivä kulutettiin yleiseen keskusteluun ja päätösponsien lukemiseen. Erikoisena silmiinpistävimpänä seikkana oli havaittavissa se, että yhdessäkään puhevuorossa ei yritettykään kaivaa esille vanhoja ammattiunionistien kaavamaisuuksia taikka porvarillista latiisuutta. Kalkissa puheenvuoroissa uhkui taisteluintoa ja pelottomuutta. Samalla korostettiin varsinaisen jäsenryntäyksen tärkeyttä ja työttömien ja työssäkäyvien yhteistoiminnan välttämättömyyttä. Tärkeimpiä päätöksiä olivat järjestön nimen muutos myöskin öljytyöläisten toimintaa käsittäväksi sekä lehden säännöllisen ilmestymisen takaamiseen. Todettiin, että ilman omaa äänenkannattajaa ei voida ajatellakaan suurten joukkojen mukaan vetämistä, samoin kuin työttömien työläisten järjestäminen muodostuu union rakentamisen tärkeimmäksi tehtäväksi, koska kerran suuri enemmistö kaivostyöläisistä monilla alueilla on kokonaan työtömänä taikka saavat muutaman päivän kuukaudessa ja välialkoina työskentelevät mikä missäkin tilapäistyössä.

Suomalaisiin nähden oli havaittavissa sen rappeutuneisuuden vaikutus mitä on riveihimme vuosikausia kylvetty sulkas. boman, halosiaisten agenttien toimesta, jonka pääsisältönä on ollut, että ketkään toiset eivät tiedä eivätkä pysty minkään paitsi suomalaiset. Tosiasia kuitenkin on, että meitä yleensä vaivaa enemmän opportunismin harhat kuin niitä työläisiä jotka ovat liittyneet riveihimme kärjistyvän tilanteen kannustamana, eivätkä voi kerskua elämänikäisellä työväenliikkeen mukana olollaan. Tätä kansalaistemme takapajuisuutta ja säälittävää porvarillistumista osotti se välinpitämättömyys jolla suhtauduttiin tähän Amerikan työväenliikkeen yhteen tärkeimmistä kokouksista. Näytti siltä kun sekin vähäinen innostus olisi hälvennyt mitä Pittsburghin ja ympäristön työläisillä vuosi sitte tähän asiaan oli.

Tätä välinpitämättömyyttä todisti se ehdoton poissaolollaan loistaminen mitä osottivat Pittsburghin ja ympäristön työläiset. Ei yksikään ollut suvainnut saapua edes kokousta seuraamaan, lukunottamatta metallikaivosten edustajia, jotka olivat kaikki suomalaisia, saapuneet tilaisuuteen tuhannen mailin päästä työpaikkansa menettämisen uhalla.

Kokous sellaisenaan jätti innostavan vaikutuksen, joskin puutteellisuuksia oli havaittavissa, jotka johtuvat köyhyydestä, sillä eihän National Miners unioilla ole kassoja ja siitä syystä edustajiston suurin osa joutui nukkumaan haalin permanolla ja tuoleilla. Ei löyhkänyt hajuvedet eikä hienot sikaarit enempää kuin väkijuomatkaan. Sensijaan repaleisia, laihtuneita, yhteenpuristetuin huulin esiintyviä päättäväisiä reippajta miehiä ja naisia jotka eivät puhisseet lihavuuttaan eivätkä olleet muodollisuuksien orjia. Tuntui siltä kuin olisi aivan tutussa seurassa tavallisen kaivoskylän tavallisten työläisten parissa. Savukkeita pyydettiin ja tarjottiin sikäli kun niitä oli. Kokousyleisö sellaisenaan muistutti enemmän liikekannalla olevaa sotajoukkoa, joka on kotonaan siellä missä on. Nukkuu missä on, pesee, ajaa partaansa; pienet matkatavarat oyat aina mukana, jos niitä on ollenkaan. Olihan kokouksen suurin osa sellaista joukkoa jolla "ei ole mitään menetettävänä", ei taloja eikä huviloita, ja josta oli elämän karvaat kokemukset karsineet porvarillisen muodollisuuden jäljetkin. Tuossa yleiskuva kokouksesta.

Monta sieltä olisi hauskaakin selkkaa kerrottavana, joista olisi oppia sekä huvia, mutta ajan vähyyden vuoksi taitaa jäädä kertomatta. Ikävä selkkaa, kun ei lehtemme olleet huolehtineet näinkin tärkeään kokoukseen varsinaisen raportterin yhteisesti kustantamista. Allekirjottanut on tehnyt voitavansa muiden kokoustöiden keskellä ja näin ollen ei haluakaan välttää, että tässä raportissa pituudestaan huolimatta olisi edes puolista työläisille mielenkiintoisista selkoista mainittu.

Toverillisesti:
J. Miller.

Kirje matkalta

Nyt kun alkaa jo rannat näkyä eikä enää heiluttele pahasti, uskaltaa kai jo alkaa kirjoittamaan. Olemme nimittäin saapumassa ensimäiseen pysähdyspaikkaan, Greenarkiin, jonne osa matkustajista jää.

Vähän matkastamme. Kun lähdin Timminsistä heinäk. 16 p., niin en ehtinyt kuin Porquis Junctioniin saakka kun jo näin jotain "hyvän ajan" merkkiä. Siellä niimittäin lähti tai "tarttui ripoihin" toistakymmentä poikaa, suomalaisia (tuttujakin) ja meitä siirtolaisia. Oli siinä tuttu tai tuntematon, niin sanottiin — mihinkäs sinä menet tai mistäs sinä tulet. En ollut ennen sellaista nähnyt, joten se tuntui ihmeelliseltä. Sitten 3 suomalaista poikaa oli joutunut poliisin käsiin (kahdella oli käsiraudat ja 1 oli vapaana) syystä, että olivat maanneet "paksikaarassa" Iroquis Fallsilla pari tuntia. Pojat joutuivat Haileyburyyn 1 kuukaudeksi. "Piittarit" kehoittivat heitä piittaamaan, mutta epäonnistuivat.

Montrealiin pääsin klo 7.30. En ollut siellä kierrellyt koskaan, joten en tuntenut paikkoja ja siksi juoksin toveri Jaakkolan perässä (hän oli menossa Suomeen) St. Antoine Streetille. Jouduin yöksi eräässeen suomalaiseen "ruuminkihaussiin", joka ei ollut liian puhdas.

Katsellessani vähän kaupunkia niin paljon suomalaisia, mutta ei yhtäiin tuttua. Pääkeskusteluna heillä kuului olevan, miten saada ryyppy irti.

18 p. menin tapaamaan toisia matkatovereita. Minä olen yksin suomalainen. Toiset olivat ukrainalainen, 1 englantilainen ja 3 juutalaista, tai yksi heistä on melkein englantilainen, koska ei enää muista juutalaisten kieltä. Kävimme heidän lippujensa kanssa kuvassa. Ne ovat kauniita ja jokaisessa on sen paikan naisosaston tervehdys. Minulla sensijaan ei ole muuta kun paperille kirjoitettuja Pottsvillesta, South Porcupinesta ja Schumacheristä. Timminsistä ei ole mitään, sanoivat, että minun pitää kyetä itse sanomaan terveiset. Minusta tuntuu, etten voi sitä tehdä Timminsin naisosaston nimessä, sillä eivät he ole minulle mitään antaneetkaan sanottavaksi. Sitten illalla juutalaiset toverit saattoivat meidät laivalle "Albertic" (Valkoisen tähden linja). He pitivät seuran meille koko illan. Tärkeimme 1—2 luokan. Kyllä on ero luokilla. Heillä kiiltää paikat, meillä ei ole muuta kiiltävää kuin peili. Laiva oli aivan äietämättömän kuuma ja meidät vietiin sellaiseen 4 hengen hyttiin, jonne juuri sovimme, mutta ei liikkumisesta puhettakaan. Saimme kuitenkin vaihdettua sellaiseen edes, jossa on ikkuna, vaikka ei muuten isompi. Ruoka on ollut hyvää, sitä saa niinkuin ravintolasta ainakin.

Heti ensimäisenä iltana toiset maisteli vähän liikaa, niin miehet kuin naisetkin, ja osa miehistä ei ole jättänyt "piiriä" huuliltaan vieläkään. Kohtelu on ollut kokolailla tyydyttävä. Olemme keskustelleet miesten kanssa (merimiesten) heidän oloistaan. He tekevät 15—16 tuntia työtä päivässä, ja osa saa tästäkin reissusta vain $10. Illoin ja aamuin kulkee tarkastajat katsomassa, onko puhdasta. Toiset kuuluu merimiesunioon, toiset ei. Järjestyneetkin sanovat, että ei unio heitä auta, jos he menevät lakkoon, niin on aina uusia tulemassa tilalle. Toiset ovat vielä sitä mieltä, että jokaisen pitää katsoa omaa etuansa. Jollakin on aivan selvä käsitys asiasta. On ollut matkustajien kanssa keskustelua kaikesta ja onneksi meidän sakissa on ollut yksi terveenä koko ajan ja hän on pystynyt antamaan selvittelyjä oikeassa valossa. Monta englantilaista vanhusta myöntää kommunismin oikeaksi.

Ilmat olivat alussa kauniit. St. Lawrence-joki on kaunis ja suuri, saaria ja kauniita asumuksia rantamilla. Pysähdyimme Quebeciin 3 tunniksi, kävimme katsomassa Hotelli Shateau of Frontenac, se on Quebecin suurin hotelli. Voi sanoakin, että se oli mahtava. Edemmäksi meidän varat ei riittäneet.

Loppumatkalla oli myrsky. Siinen saakka oli ollut tavallisen paljon sairaita, mutta myrsky toi toisille jo pelon. Itse en ole joutunut yhtään ateriaa sivuuttamaan, vaikkakin ylenantamaan joskus.

Olemme juuri sivuuttamassa Irlannin, mutta käymme ensin Seelannissa.

Toverillisin terveisin — Elsa.

Montreal

Kenttäjuhlat. — T. Naistenliiton suomalaisen osaston kenttäjuhlat olivat S.j. osaston kentällä t.k. 3 päivä, joita voi pitää tyydyttävästi onnistuneena. Viestinjuoksussa, joka oli ukkomiesten ja poikamiesten ja akkain ja tyttöjen välillä, kävi tällä kertaa niin että ukot ja akat voittivat. Kilpailtavana oli Jousen järjestämät pokaalit, joista tulee kilpailla kuusi kertaa, senjälkeen voittajajoukkueet tulee saamaan pokaalin omakseen. Henkisestä ohjelmasta voi sanoa, että naiset olivat valinneet sen kiitettävän hyvin, sillä täkäläisiin oloihin katsottuna oh. jelma oli monipuolinen ja samalla melkein joka numero luokkahenkistä omaava. Heti joukkotervehdys naisilta toi selville mitä joukkoa he ovat, samoin toveritar Kankaan puhe, sekä muut ohjelmanumerot. Pioneerien esitys myöskin totesi, etta meillä alkaa olemaan sitäkin joukkoa, kun vaan otetaan pioneerien opetukseen paremmin, kiinni mitä tähän asti on tehty, ja kasvatetaan heistä todellisia pioneereja.

Canadan tervehdys. — Kaksi suomalaista poikaa, jotka saapuivat t. k. 5 päivän aamulla Gripsholm laivan matkustajien joukossa Montrealiin, saivat heti Can. terveiset saman päivän illalla, joutumalla putkaan. Pojat olivat ensin nauttineet Montrealissa tarjotusta oluesta ja mahdollisesti väkevämmästäkin aineesta ja niin oli tullut pientä kähinää poikain kesken tuossa lähellä seitsemää, Windsor- ja St. James-katujen kulmassa, mutta paikalla saapuikin poliisi ja korjasi pojat siivompaan paikkaaan. Seuraavana aamuna sai toinen poika sakkoa puukon kantamisesta 50.00 dollaria ja kulut sekä häiritsemisestä molemmat pojat saivat 10.00 dollaria sakkoa tai 15 päivää vankeutta. — Sievä tervehdys Canadan tulijaisiksi.

S.j. osaston kenttä. — Osaston kenttä on ollut tänä kesänä suurille joukoille paikka missä ovat voineet käydä makailemassa luonnon helmassa, sekä aina pistäytyä uimassa välissä. Jonkun verran on haitannut vain Lasalle kauppalan, mihin alueeseen kenttä kuuluu, asettamat säädökset uimapuvun käyttöön, autojen seisottamiseen tielle kentän viereen ynnä muut. Ja taasen kuuluu tulevan uusia. Nyt kun niitä on osaston puolesta koetetu panna käytäntöön, niin useammat ovat siitä närkästyneet ja luulevat, että se on vain osaston puolesta pirullisuutta kun siitä huomautetaan. Sitä se ei suinkaan ole, mutta osaston on pakko ottaa huomioon määräykset jotka se saa poliisilaitoksen puolesta jos aikoo kentän pitää. Kauppala kun on laatinut sivulakinsa, niin emme voi yksin suomalaisina ruveta niitä muuttamaan, joten olisi toivott

Kaikki Kauntaa!

— Enkö minä ole sinulle monta kertaa sanonut, että ei tuollainen pikkuvarkaus edes elätä ketään, sanoi pastori, nuhdellessaan vanhaa ämmää, jonka hän tapasi varastamassa halkoa talon pinosta.

Ämmä vastasi:

— Eihän se elätä, rakas pastori, mutta kyllä se siinä apuna on.

Yksi tilaaja lisää ei myöskään suuria merkitse sellaisenaan Punikin monien tuhansien tilaajain joukossa, mutta — apuna se silti siinä on.

Sen vuoksi tilauksesi on tervetullut.

Lähetä se tänään. Koko vuosikerta $1.75, puoli vuotta $1.05. Pane tulemaan tilaus osotteella:

VAPAUS,

Box 69, Sudbury, Ont.

TÄSSÄ ON TILAUSLIPPU:

UUSI TILAUS PUNIKILLE:

Pankaa tulemaan Punikkia minullekin ..... vuodeksi. Tilausmaksuksi seuraa rahaa mukana $.....

NIMENI .....

OSOTTEENI .....

...alistimaiden keskinäisen taistelun ...htyminen

...tiedot asiain tilasta ...a maailmassa todista... jatkuvaa kärjistymis... perialistisen taistelun ...aikkialla, missä im... valtojen edut tör... n, syntyy uusia vai... itoja, jotka ovat sy... ailun edelleenkehitty... dellisella ja poliitti... ekä sotavarustelujen ...sä.

... rauhansopimuksen ...ä kapitalististen mai... Euroopassa huomatta... keskinäisten suhtei... anskan ja Italian se... ja Saksan välillä. ...epäilystä ei ole sii... Ranskan ja Italian ...t jatkuvasti kärjis... 5 poliittinen taistelu ... valtion välillä pian ...ksi sotilaalliseksi kil... voi päättyä milloin ...seen yhteentörmäyk... oin tapahtui suulli... telu Ranskan ulko... andin ja Italian ulko... andin välillä. Tämä ...glantilaisen lehden ...n" palstoilla. Brian... antamia haastatte... sanomalehden kir... voisi verrata kah... telijan laukauksiin.

...ilukutsu

...täten kutsumme ...L:n alaisia seuroja ...utta osallistumaan ...täurheilukilpailuihin, ...isella luvalla järjes... Lakella elokuun 17 ... Toivoen runsasta ...itsemme ...tervehdyksin: ...en v.- ja u.-seura ...ymy.

Fr. Niemi, ...siht.

...ehille 5-ottelu (kuu... ...ushyppy, kolmiloik... ja 100 m. juoksu); ...8 v.) 4-ottelu (pi... ...keushyppy, kuulan... ...m. juoksu); naisil... (kuula, pituushyp... ...uoksu, sekä yleinen ...oksu.

...illaan Jymyn hank... ...alkinnosta, joka on ...tavaksi Pohjois-On... ...välillä 1,600 m. Matkat: 600+ ...+100 m.

...Kilpailut suoritetaan ...yleisurheilukilpailu... ...taen. Kilpailut alo... ...p. Palkintoja jae... ...akin lajissa. Osan... ...tehtävä elok. 15 ...sä osotteella: F. ...7, Kirkland Lake, ...kakuntalaisille va...

valistomaisesti: Se lohtii etiin epätoivon kamppailua nälän ja vilun kourissa taisteleville tuhansille ryysyisille työläisjoukoille. Pitkiä leipälinjoja — sankat työttömien joukot työnvälitystoimistojen edustoilla — poliisihurttien kapuloita leivän asemasta...

Elonkorjuu. Siinä ainoa toivonkipinä pelastua tilanteesta tulevan talven varalta. Vastustamattomasti vetää se puoleensa sankat joukot. Se houkuttelee kuin muinoin Alaskan kulta. Se panee kokemattomankin uhmaamaan pitkän matkan rahatta kestettäviä vaikeuksia, saaden aikaan epätoivon vaelluksen kohti lännen vilja-aavikoita.

Idän kaupunkien ratapihoista lähtevät pitkät tavarajunat säännöllisin välilajoin. Pimeällä ratapihalla liikkuvat tummat haamut seuraavat tarkkaavaisena junain jokaista liikettä. Siellä kuuluu hiljaista kuiskketta — lännelle, lännelle. Raollaan olevista vaunuovista työntyy sisään miehiä. Pimeästä vaunusta kuuluu supatusta — lännelle.

Arkaillen seisovat koplinkien päällä ensikertaa varkain matkalle lähtevät, keskenään kuiskaillen — lännelle.

Valtavasti veturi puhkuu kiskaisten pitkän vaunujonon liikkeelle. Vielä juoksee pimeydestä lukuisia varjoja, ne kiipeilevät vaunujen kupeilla, juoksevat katoilla, kaikilla sama päämäärä — lännelle.

Matka on vaikeuksineen alkanut. Väliasemilta nousee vaunuun miehiä. Vaunussa olevat utelevat minne matka.

— Lännelle, vastaa tulijat.

Vaununpermanto on täynnä makaavia miehiä. Jarrumiehen lyhty valaisee pimeään vaunuun. Häiriten nukkuvia miehiä kysyy hän, niinkuin se hänelle jotain kuuluisi, virkaintoisesti:

— Minne te olette kaikki matkalla?

— Lännelle, vastaavat ovan edessä makaavat, laiskasti hänen kysymykseensä.

Kova vaununpermanto vastaa kyllkin, ne ovat tulleet kipeäksi ankarasta jyskytyksestä. Unen horroksen lävitse kuuluu veturin puhkuva ääni toistavan — lännelle — lännelle. Vaunupyörät jyskyttävät kilvan samaa tahtia, kiihtyen sitämukaa kuin edessä rientävä veturikin. Hetken perästä joka liitos vaunussa tolstaa samaa tahtia, vauhdin saadessa sen heilahtelemaan tavallista ankarammin.

Matka jatkuu edelleen. Yhä uusia tulokkaita ilmestyy entisten lisäksi. Virkavalta näyttää olevan välinpitämätön katsellessaan tätä kansanvaellusta. Mistäpä riittäisi vankiloita tälle lukemattomalle joukolle, jotka viikkokaudet täyttävät jokaisen mahdollisen paikan kulkevissa junissa. Mutta välinpitämättömiä ovat vaeltajatkin, heistä näkyy olevan yhdentekevää joutuuko kiinni tahi ei, siksi he ovat rasituksena, olkeana vitsauksena junavirkailijoille kuin ennen Egyptissä heinäsirkat, jotka jumala lähetti maanvaivaksi.

Kukapa sellainen ihminen, joka nukkuu yönsä säännöllisesti ja saa tarpeekseen syödä joka päivä, antautuu ajattelemaan, mitä on matkustaa rahatta, nukkua öitä taivasalla ja tavaravaunun permannolla. Vain kulkuri joutuu sen kokemaan ettei se ole huvimatka, kuten loistojunissa matkustettu parituhatta mailla. Muutama yö tekee ihmisestä sellaisen olion, jolla ei ole pelkoa kiinnijoutumisesta. Päinvastoin se tietää varmaa ruoka-aterlaa ja säännöllistä nukkumista.

Mitä on oleva perillä? Sen tietää varmaan. Pettymystä tuhansille. Epätoivoista työnhakua. Kuleksimista paikasta toiseen. Syksyn kylmällä kulkea takaisin tämä vaivaloinen pitkä matka — rahatta — ohuissa vaateriekaleissa. Viimein päättyy tämä epätoivon vaellus suurkaupungin pitkään talvisen työttömyyden tuomaan kurjuuteen.

Paul Laakso.

Epätoivonkansan vaellus

Länsi — Lännelle — elonkorjuuseen

Voimakkaana vyöry tämä ajatus tuhansien työttömäin kulkutyöläisten miellin. Se tempaa myöskin mukaansa tuhannet muutkin työttömät, jotka eivät ole milloinkaan kuuluneet kirjavaan kulkutyöläisten armeijaan. Valtava työttömyys on heidätkin suistanut jokapäiväiseltä radaltaan, armottomasti kiristäen otettaan voimakkaammaksi, ajan kuluessa varmoin askelin kohti kylmää talvea.

Talvi! Tuon sanan kuullessaan, tahi muistuessa mielin hätkähtää jokainen jälkeen he mahdollisesti lähenevät toisiaan muutaman askeleen, mutta vain sitä varten, että voisivat tähdätä suuremmalla varmuudella. Italian ulkoministeri lausui, että Ranska saboteeraa Italian ja Ranskan välisiä välittömiä neuvotteluja; Ranskan ulkoministeri väittää, että päinvastoin Italian ulkoministeristö vaikeuttaa diplomaattisia neuvotteluja. Pariisissa pidetään Briandin lausuntoa nähtävästi kehoituksena uusiin neuvotteluihin. Mutta; kuten jo osoitimme, itse lausuntojen luonne osoittaa täysin selvästi, etteivät kumpikaan riitapuoli näe neuvotteluissa tietä lähentymiseen, vaan ne näkevät siinä aseen keskinäisessä taistelussaan. Kuten englantilaisen konservatiivisen "Daily Telegraphin" diplomaattinen kirjeenvaihtaja osoitti heinäkuun 3 pnä, ei voida ollenkaan odottaa Italian ja Ranskan välisten erimielisyyksien lievenemistä. Tällaisissa olosuhteissa ei olekaan yhtään kummallista, että Italian ja Ranskan väliset ristiriidat antavat yhä surullisemman leiman Europan politiikalle.

Keskinäisten suhteiden tila Saksan ja Ranskan välillä kuvaa parhaiten sitä jännittynyttä tilaa, joka on muodostunut Pariisin ja Berliinin välille kauan odotetun Reinin alueen evakuoinnin jälkeen. Kuten tunnettua, ovat Ranskan ja Saksan politiikot vakuutelleet kannattajilleen, että Saksan ja Ranskan välit lähenemistään lähenevät sen jälkeen, kun Reinin kysymys lakkaa olemasta "kompastuskivenä" näille suhteille.

Sen jälkeen, kun Reinin alue puhdistettiin ranskalaisista miehitysjoukoista, on saksalaisten politiikkojen taholta tapahtunut esiintymisiä, jotka todistavat enemmän vihamielisyyttä kuin ystävyyttä ranskalaisia kohtaan. Näillä esiintymisillä on selvä ranskalaisvastainen luonne. Heti sen jälkeen, kun "Reinin kysymys on ratkaistu" syntyy Ranskan ja Saksan välillä uusia riitoja juuri samasta Reinin kysymyksestä. Mutta vieläkin kuvaavampana vaikeutena Saksan ja Ranskan välisten suhteiden lähentämisessä on räikeä erimielisyys Saarin aluetta koskevassa kysymyksessä. Tätä aluetta koskevien neuvottelujen myttyynmeneminen ei merkitse ainoastaan sitä, että näiden valtioiden hallituspiirien välillä on mahdotonta saada aikaan sopimusta tästä kysymyksestä, vaan myöskin sitä, että yhteistoiminta näiden maiden kivihiilikapitalistien välillä on mahdotonta. Saarin aluetta koskevien neuvottelujen epäonnistuminen todistaa suhteiden jatkuvaa kärjistymistä Ranskan ja Saksan vaikutusvaltaisten teollisuuspiirien välillä.

Jos Ranskan ja Saksan sekä Ranskan ja Italian väliset ristiriidat ovat valtioidenvälisen suhteen säännöstelijänä Europassa, niin Englannin ja Amerikan väliset suhteet ovat imperialistien mannermaiden välisten suhteiden säännöstelijänä. Lontoon merikonferenssista lähtien me olemme todtuneet arvostelemaan Englannin ja Amerikan välisiä suhteita näiden valtojen välisen merikilpailun pohjalla. Kuvaavana seikkana tässä suhteessa on oppositsioni, joka viime päivien aikana on ilmennyt Washingtonissa mainitun konferenssin aikaansaamaa sopimusta vastaan.

On itsestään selvää, että tärkeimpänä liikkeellepanevana voimana imperialistien välisessä kilpailussa on taistelu maailman markkinoista. Uutena todistuksena tästä taistelusta on se, että viisi Englannin huomattavinta pankkia on esiintynyt suojelustullipolitiikan puolesta. Nämä englantilaiset pankit, joiden käsissä on yhdeksän kymmenettäosaa kaikesta Englannin pankkipääomasta, ovat aina ennen esiintyneet täydellisen kauppavapauden kannattajina. Mutta nyt ne ovat yhtäkkiä muuttaneet kantansa.

Englantilaisten pankkien omaksuma kanta todistaa sitä, että tullimuurin luominen Iso-Britannian imperiumin ja koko muun kapitalistisen maailman välille muuttuu jo käytännössä toteutettavaksi kysymykseksi. Tämä merkitsee aivan uuden, vakavan suojamuurin luomista, joka vaikeuttaa suuresti tavarain vaihtoa maailman markkinoiden tärkeimpien osien välillä. Se merkitsee sitä, että käytäntöön otetaan uusia maailmantaloutta hajoittavia voimia. Se merkitsee uutta voimakasta sysäystä Englannin ja Amerikan välisen taistelun kärjistämiseksi.

Jos kaikki nämä ilmiöt johtuvat maailman taloudellisesta kriisistä, pääoman osittaisen vakiintumisen romahtamisesta, niin on itsestään selvää, että samanaikaisesti näitä tapahtumia seuraa kapitalismin kriisin syventyminen entistä enemmän. Juuri siksi viimeisten aikojen tapahtumia ei voida pitää minään satunnaisina ilmiöinä, vaan ilmiöinä, jotka tiedottavat tapahtumien edelleenkehittymisestä. Näiden tapahtumien analyysi paljastaa sangen surulliset perspektiivit kapitalistisen maailman kohtalolle.

— Rostoviin on saapunut Kiinan vallankumouksellisten työläisten edustajisto, johon kuuluu 30 henkilöä. Kiinalaiset toverit ovat käyneet tutustumassa maatalouskoneja tupakkatehtaisiin, tehtaaseen "Punainen Aksai" j.n.e. Tehtaissa järjestettiin juhlakokouksia. Rostovissa tulevat kiinalaiset toverit matkustamaan pohjois-Kaukaasian suurimpiin kollektiivisiin talouksiin.

— Pohjoinen kalastustrusti on luovuttanut Muurmanskin rakennuksia varten 12 miljoonan ruplaa. Osa rahastosta tullaan käyttämään uusien kalastusalusten ostoon.

Paraillaan rakennetaan Muurmanskin tynnyritehdasta ja 32 rakennusta työläisten asuntoja varten sekä jäähdytyslaitosta, jossa voidaan vuosittain säilyttää 15 tuhatta tonnia kalaa.

— Valko-Venäjän 10-vuotisjuhlien aikana avattiin Homelissa uusi jäähdytyslaitos.

Ihmisvarkauksista Suomessa

Kansanedustaja ja Ammattijärjestön järjestäjä William Tanner kertoo haastattelijalle kokemuksistaan Suomessa seuraavaa:

Suomen valtiomuodon mukaan pitäisi kaikki kansalaiset olla tasa-arvoisia lain edessä ja turvattu omaisuuden ja hengen puolesta, mutta nykyisin nämä perustuslaissa määritellyt oikeudet eivät ole taattu niille työläisille ja talonpojille, joita vain pidetään kommunisteina. Viimeisten viikkojen käytännölliset kokemukset toteavat, että lain suojattomia ovat olleet monet ammatillisten järjestöjen toimitsijat, kansanedustajat y.m. yksityiset henkilöt, joita porvarillisten lehtien mukaan jotkut "tuntemattomat miehet" ovat väkipakolla ottaneet autoihin ja vieneet toisiin lääneihin. Onpa kansanedustaja tov. Perälä ja Ammattijärjestön puheenjohtaja, tov. Isak Heikka viety rajan yli Repolan piirin alueella. Neuvosto-Karjalan puolelle. Tällaista voi tapahtua "kansanvaltaisimmaksi" kehutussa maassa. Ne monet laittomuudet, Työn Äänen kirjapainokoneiden rikkomiset, tuomari Salon ryöstäminen oikeustalon edustalla y.m. fascistien teot, joita on tehty kesäkuun ajalla, osoittaa, että hallitus ei ole kyennyt tai ei ole tahtonut hallitsemaan tilannetta. "Lapuan laki" on ollut voimassa. Suoran toiminnan kannattajat ovat olleet "valtiona valtiossa".

Kun tällaista ilmeistä laittomuutta ja oman käden oikeutta on harjoitettu ja kun fascistien käsiin on joutunut kaksi kertaa Ammattijärjestön maasentujärjestäjä, tov. Tanner, siksi toimitus on kääntynyt hänen puoleensa ja pyytänyt saada tietoja niistä autokyydeistä, joita hän on saanut kesäkuun aikana matkalla ollessaan.

Missä ja miten tapahtui ensimäinen ryöstö? toimme kysymyksen.

Torstaina kesäkuun 12 p., kun olin menossa klo 2 ajoissa Nivalan Sarjakylässä siihen taloon, jossa piti olla puhetilaisuus, niin sijuutti minut maantiellä ensin pitäjän nimismies henkilöautolla. Muutama minuutti myöhemmin tuli Nivalan asemalta päin henkilö- ja kuorma-autot täynnä miehiä sekä polkupyöräkomppania, jotka pysähtyivät n. 50 metrin päähän odottamaan minua. Kun kävelin autoista ja miehistä tehdyn "barrikaadin" luokse, kysyttiin minulta: "Minne on matka?" "Olen menossa puhumaan", vastasin. "Täällä et saa puhua kommunismista". oli "Lapuan lain" määräys.

Lyhyen keskustelun jälkeen kiihtynyt suuri väkijoukko ja sen johtajat pakottivat minua ja mukanani olleen paikkakuntalaisen Hannes Epiälys nimisen henkilön nousemaan kuorma-autoon, jolla fascistit hyvin vartioituna toivat meidät Nivalan majatalon eteen. Vieraisestä talosta kävi eräs autoissa olleista hakemassa siellä valmiina odottamassa olleen henkilöauton, jolla sitten kolme miestä ja ajaja neljäntenä, lähtivät ajamaan Nivalan kirkonkylän läpi Haapajärvelle päin. Sieltä matka jatkui Reisjärven kautta Pihtiputaalle päin aina Vaasan lääniin Muurasjärvelle, Aho-nimisen majatalon ja sen kylän uuden hautausmaan ruumishuoneen lähelle, jonka laitoksen katolla on valkoinen risti. Tässä "runollisessa" paikassa pysähtyi auto yöllä kello 11. Aikaisemmin eräs saattajista kyllä ehdotti jätettäväksi minut metsään asumattomalle seudulle, mutta joku sanoi, että "viedään seuraavaan majataloon."

Pitelivätkö pahoin? Matkalla ei muuten pahoinpidelty, kuin että Sarjakylässä maantiellä eräs ulkovista huligaaneista potkasi takaapäin selkääni. Lisäksi joukosta kuului huutoja: "Ryssänkätyri Venäjälle." Auton liikkeellä ollessa he intiaanien tavoin huusivat: "Vetäkää paita housun päälle" y.m. rivouksia. Perille päästyä saattajat sanoivat, etten enää tulisi käymään kommunistiasioilla Nivalaan. Siihen lausuin, että ammatillisten järjestöjen asian vuoksi on minun vielä käytävä tämän kesän aikana Nivalassa.

Mitä muuta matkalla "tuntemattomat miehet" puhuivat? Siitä tulkoon mainituksi, että fascistit avomielisesti sanoivat tässä maassa pian pystytettävän fascistisen diktatuurikomennon. Porvarillinen kansanvalta ja nykyinen parlamenttarinen toiminta on vain ilveilyä. Siitä on tehtävä loppu.

Tällaiset lausunnot ovat selvää fascismia. Sellaista suuntaa edustetaan Nivalassa, pääministeri Kallion kotipitäjässä ja yhdessä maalaisliittolaisten keskuspaikassa.

Kommunismin sanoi eräs saattajista olevan kauniin ihanteen, mutta sitä ei voi toteuttaa käytännössä. Tähän huomautin, ettei kommunismin korkeinta astetta voidakaan toteuttaa ilman tuotanto- ja jakovälineiden yhteiskunnallistuttamista, luokkien hävittämistä ja määrättyä ylimenokautta.

Ketä olivat joukkueen johtavimmat henkilöt? Mikäli jälkeenpäin sain eräältä henkilöltä kuulla, hän m.m. kertoi: "Että eräässä matkustajakodissa Nivalassa, jossa hänkin oli ollut yötä, olivat Sarjakylästä tulleet kehuneet hyvin "sankarityönsä" onnistuneen. Olipa eräs hyviin vaatteisiin puettu, lyhyt ja paksunlainen herrasmies soittanut samana iltana Ouluun "Kaleva" lehden toimitukseen antamalla sinne uutisen minun ryöstämisestä. Puhelinkeskustelusta päättäen oli kertoja tehnyt sellaisen johtopäätöksen, että uutisen antaja oli oululainen. Kertojan mainitsemat tuntomerkit sopivat yhteen sen kanssa mitä minä tein siitä "tuntemattomasta" herrasmiehestä. Näiden tietojen perusteella on syytä olettaa, että hän oli oululainen. Sama henkilö, auto ja toiset hänen mukanaan olijat, olivat olleet yötä Nivalan kirkonkylässä ja siinä matkustajakodissa, josta se herrasmies oli soittanut lehteen. Matkustajakodissa he olivat pitäneet kovaa melua koko yön ja juopotelleet. Sellaista väkeä ovat ne ihmisvarkautta harjoittavat lapualaiset, illalla ovat he maantie-"sankareita", mutta yöllä he tekevät seuraa pirtun kanssa. He kannattavat kieltolain rikkomista ja fascistidiktatuuria.

Minne matkustitte Muurasjärvelta? Yötä olin majatalossa. Aamulla laadin matkasuunnitelman. Se tuotti jonkunverran päänvaivaa kun matkaohjelmassa oli vielä neljä paikkakuntaa käymättä. Kuitenkin se rintamamiehen ajatus voitti, että "tuliinjarle" on matka loppuun suoritettava. Tilasin kylästä henkilöauton ja ajoin Haapajärvelle, sillä se oli läheisin rautatiasema. Junalla suuntasin kulkuri Pyhäsalmelle ja sieltä linjaautolla Jokelan kylään. Sillä paikkakunnalla puhuin työväentalolla arki-illasta huolimatta tavallista suuremmalle kuulijakunnalle. Seuraavana päivänä puhuin Hiidenkylässä eräs lapualainen kesken puheeni nousi ylös siinä kohden puhettani, kun selostin millä tavalla kuritushakiesityksien kautta nyritään rajoittamaan työväestön kokoontumisoikeutta ja puhevapautta, niin hän täynnä "pyhää vihaa" sanoi: "Tuollainen puhuja saisi mennä Venäjälle." "Kyllä totuuden puhujia tarvitaan tässäkin maassa", vastasin. Sen välikohtauksen jälkeen kukaan ei häirinnyt puhettani. Sitten puheen loputtua oli mielenkiintoinen pari tuntia kestävä yleinen keskustelu, johon otti osaa joku sosdem., kaksi lapualaista ja vasemmistolaisia.

Poliisit ja lapualaiset ryöstöhommissa

Sunnuntaina, 15 p., oli järjestetty ammatillinen puhetilaisuus Pyhäjärven Rannankylään erään torpan pihamaalle iltapäivällä. Kun siinä paikassa olin kerinnyt puhua lähes tunnin ajan, silloin ajoi Pyhäsalmelta päin henkilöauto ja pysähtyi maantielle torpan kohdalle ja autosta tulleet neljä miestä, Pyhäjärven poliisi August Niemelä, Pyhäjärven kirkonkylän poliisi Eino Castren, kauppias Paasosen poika ja eräs Söderlund, jotka aidan yli noustua suoraan kävelivät luokseni. Poliisi Niemelä heistä ilman mitään esittelyä tekemättä sanoi: "Te olette täällä kansaa kiihottamassa ja meillä on määräys vangita teidät." "Kuka on antanut teille sellaisen vangitsemismääräyksen", kysyin. "Oulun läänin kuvernööri", vastasi poliisi Niemelä. "Kenelle kuvernööri on antanut sen vangitsemismääräyksen", tahdoin tietää. "Pyhäjärven nimismiehelle", sanoi Niemelä. "Onko nimismies antanut teille sitten minun vangitsemismääräyksen?" "Kyllä", myönsi Niemelä. "No minkä vuoksi te aiotte minut vangita?" halusin tietää. "Sen saatte myöhemmin kuulla. Sitäpaitsi meille on tehty ilmianto, että te olette eilen illalla (Hiidenkylässä) puhuneet lainvastaisesti", väittiä poliisi Niemelä. "En ole puhunut lainvastaisesti, vaan selittänyt kuulijoille talouspulan syitä, työttömyyskysymystä ja siitä johtuvia kärsimyksiä ja puutetta työttätekeville joukoille sekä fascismivaaraa, miten se pyrkii tässä maassa riistämään työväestöltä valtiomuodossa taatut kansalaisoikeudet. Miten te voitte väittää sillä tavalla, että eilen illalla pitämäni puhe olisi ollut lainvastainen kun te ette ole olleet kuulemassa puhettani?" Tähän kysymykseen ei osannut poliisi Niemelä vastata muuta kuin kertaamalla uudelleen sen väitteen, että meille on tehty sellainen ilmianto puhetilaisuudesta. Niemelän lausunnon johdosta huomautin, että Hiidenkylässä tuvan täyteinen kuulijakunta voi parhaiten todistaa saamanne ilmiannon perättömäksi.

Keskusteluun yhtyi poliisi Castren sanomalla: "Että kesken puheenhan teidät on viety autoon Nivalassakin." Ei ole, vaan maantiellä kokouspaikalle mennessäni fascistit pakottivat minut nousemaan autoon. Se mainitsemanne "Kalevassa" ollut uutinen ei pidä paikkaansa. Poliisi Niemelä halusi vielä jatkaa syytöskirjelmänsä lukemista m.m. väittämällä: "Tässä tilaisuudessa te olette kiihottanut kansaa." "Ei suinkaan se liene kansan kiihottamista, jos puhuu tosiasioihin perustuvasti nykyisestä taloudellisesta ja valtiollisesta tilanteesta minkälaiseksi olosuhteet ovat kiristyneet sekä ammatillisesta järjestäytymisestä ja sen välttämättömyydestä maatalousväestölle. Minä haluaisin teiltä kysyä: onko teillä mukananne minun vangitsemismääräys ja näyttäkääpäs minulle kuka sen on allekirjoittanut." Itsenj ja yleisön suureksi hämmästykseksi sitä ei ollutkaan poliiseilla eikä lapualaisilla. Nyt huomasivat viranomaiset joutuneensa ikävänlaiseen asemaan. Voidakseen toteuttaa minun ryöstämisen sanoa täräytti poliisi Niemelä sellaisen laittoman lausunnon, ettei muka tarvitse olla vangitsemismääräystä. "Eipä tietenkään jos te toimitte 'Lapuan lain' mukaan", ja jatkoin: "Mutta jos te toimitte tämän lakikirjan mukaan (kädessäni oli kansanedustajan lakikokoelma), niin teillä ei ole oikeutta edes häiritä tätä rauhallista puhetilaisuutta. Tiedättekö mitä valtiomuodon 10 pykälässä sanotaan kokoontumisoikeudesta ja puhevapaudesta? Tässä laissa ovat nämä oikeudet myönnetty kaikille kansalaisille ja myöskin työväestölle." "Se laki tullaan muuttamaan pian", sanoi kauppias Paasosen poika. "Mutta niin kauan kuin tämä laki on muuttumatta on meillä oikeus puhua ja kokoontua kenenkään häiritsemättä sitä. Puheen loputtua voitte tehdä kysymyksiä ja vastaväitteitä, mutta ei keskellä puhettani", selitin heille perustuslakia. "Jos te jatkatte puhettanne", sanoi poliisi Niemelä, "se on kapinaan ylly ttämistä." "Sitä se ei ole, vaan perustuslaissa taattujen oikeuksien hyväksi käyttämistä. Kuka tässä maassa edustaa korkeinta valtiovaltaa, lapualaisetko?" "Presidentti", vastasi kauppiaan poika. "Kyllä teidän pitäisi lukea perustuslaki paremmin, että tietäisitte näistä asioista puhuessanne selittää lakia oikein. Kuka teille on antanut valtakirjan olla vangitsemassa kansanedustajaa ja häiritsemassa rauhallista puhetilisuutta?" kysyin.

Tähän he eivät voineet sanoa muuta kuin viittaamalla siihen "että kaikki kommunistipuhujat ovat määrätty vangittavaksi ja Pohjan Voima lakkautettavaksi." "Minä tiedän sen, että jokin rintamamiesten lähetystö on käynyt sellaisen esityksen tekemässä presidentille, mutta sitä 'Lapuan lakia' ei ole vielä eduskunta käsitellyt ja hyväksynyt." "Kyllä tämä puhe menee liian pitkälle", lausui kauppiaan poika ja piti oikeata kättään housun taskussaan. "Ei tämä ei ole enää puheen pitämistä, vaan keskustelua perustuslain tulkinnasta ja siitä, miten laitonta teidän menettelynne on. Voitteko osettaa missä kohden minä olisin puheessani maininnut jotakin sellaista, joka olisi valtiomuodon vastaista?" halusin tietää. Poliisi ja lapualaiset eivät voineet sanoa siihen mitään. Lopuksi poliisi Niemelä halusi puhella minun kanssani kahden kesken. Tällöin hän kehoitti minua poistumaan paikkakunnalta pahempien ikävyyksien välttämiseksi, sillä eräät henkilöt (fascistit) ovat kiihdyksissä tähdän täällä olonne suhteen. Vielä Niemelä sanoi: "Jos tässä tilaisuudessa olisi ollut jokin toinen henkilö kuin te, niin huonommin olisi käynyt." Niemelän kehoitukseen poistumisestani sanoin tämän paikkakunnan olevan viimeisen matkaohjelmassani Pyhäjärven kunnassa. Kuitenkin tulevaisuuteen nähden sanoin hänelle, että ammatillisen liikkeen asioilla tulen käymään tällä y.m. paikkakunnilla. Sen jälkeen poliisit neuvottelivat hetkisen fascistien kanssa ja lähtivät autolla ajamaan Pyhäsalmelle päin. Siihen loppui puhetilaisuus.

(Jatketaan.)

Neuvostoliitosta

— Valistussa. kk., maa-as. kk. ja yleisliittolainen ammattiliittojen neuvosto ovat velvoittaneet paikalliset järjestöt suorittamaan viljankorjuu- ja syyskylvökamppailun aikana valistustyötä. Valistustyön avulla on pyrittävä laajentamaan kollektiivisten talouksien lukumäärää ja laajentamaan kylvöalaa. Erikoista huomiota tähän työhön tulee kiinnittää kollektiivisten talouksien yhteydessä toimivien valistus- ja elämäntapakomiteoiden.

— Statoustin kaupunginneuvosto ja yhteiskunnalliset järjestöt ovat tehneet päätöksen tov. Stalinin palkitsemisesta Leninin kunniamerkillä.

— NKP(b):n XVI edustajakokouksen kunniaksi ovat kieviläiset työläiset alkaneet realisoida lainaa "5-vuotissuunnitelma 4:ssä vuodessa" ennen varsinaisen realisoimisajan alkamista. Yhden päivän kuluessa kirjoittivat työläiset lainaa 18 tuhannen ruplan edestä.

— Leningradiin, Proletarskaja Pobeda prospektille on pystytetty uusi Leninin muistopatsas.

— XVI edustajakokouksen yhteydessä on Artemovskin tehtaalla 2,000 työläistä antanut anomuksen päästä puolueeseen. Puolueeseen pyrkijöistä on 1,500 vanhoja työläisiä, 440 kollektiivisten talouksien jäseniä ja kõyhiä talonpoikia, loput pyrkijöistä ovat spesialisteja.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markat 39.25

Canadan Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, $1.00 lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 50c jokaiselta seuraavalta sadalta dollarilta.

Lähetykset $500.00 ja siitä yli $3.00, huolimatta summan suuruudesta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetyksiltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smkstä.

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, Ont.
Laivapiletteja myydään.
Tiedustakaa pitettäessä.

Vapaudelle ottavat rahanvälitystä myös vastaan myönkin:

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

VAPAUS
PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario.

JOHN WIRTA,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

AARO KIVINEN
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI
South Porcupine, Ont.

MRS HILJA KOSKELA,
Box 183, Timmins, Ont.

DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Keski-Ontariossa

Erinäisten työväenjärjestöjen osotteita

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN SIHTEERIN OSOTE

Kommunistipuolueelle lähetettävä kirjevaihto on osotettava ellaolevalla osotteella: Mr. Tim Buck, Room 15, 163½ Church St., Toronto 2, Ont.

NELJÄNNEN PIIRIN ALUETOIMIKUNNAN sihteerin osote: Box 69, Sudbury, Ont.

C. TN. LIITON SUDBURYN OSASTON KOKOUKSET pidetään kaksi kertaa kuussa. Joka toinen keskiviikkolta 7.30. Tulen työkokous, toinen ohjelmakokous. Kirjeenvaihto-osote: Box 26, Sudbury, Ont.

L. W. I. U. of CANADAN, Pohjois-Ontarion aluekomitealle tuleva kirjeenvaihto, ynnä muut lähetykset osotettava: K. Salo, Box 519, So. Porcupine, Ont.

BEAVER LAKEN o. osaston kokoukset joka kuun ensi sunnuntai kello 1 päivällä osaston talolla. Osaston osote: Box 87, Worthington, Ont. — Voimisteluseuran Jehun osote on sama.

CANADAN SUOMALAISEN JÄRJESTÖN, liittotason, sihteerin osote on: John Wirta, 957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖLAISTEN URHEILULIITTO, Liittotoimikunnan kotipaikka on Sudbury, Ont. Liiton sihteeri on P. Raulonen, os. Box 69, Sudbury, Ont.

COBALTIN o. s. osaston osote on: Box 810, Cobalt, Ont.

S. J. CREIGHTON MINEN OSASTON kokoukset ovat joka kuukauden toinen sunnuntai, kello 2 ip. Kirjevaihto-osote on: S. S. Osasto, Box 92, Creighton Mine, Ont.

S. J. FORT WILLIAMIN osaston työkokoukset ovat jokaisen kuun ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 8 illalla. Johtokunnan kokoukset edellisenä tiistaina, omalla kuoronstolla 213 Robertson St., Fort William, Ont.

CANADAN KOMMUNISTIFUOLUEEN NUMMOLAN osaston työkokoukset pidetään kerran kuussa, viimeinen sunnuntai, kello 1 i.p.p. Osote: Box 23, Shuniavon, Sask., Can.

S. J. NIPIGON osaston työkokoukset pidetään joka kuun 2:n ja 4:n sunnuntai. Kirjevaihto-osote on: S. J. Osasto, J. Nevala, Box 51, Nipigon, Ont.

S. J. LAKE COTEAU osaston No. 41 kokoukset pidetään osaston huoneilla joka kuun toinen sunnuntai kello 1 päivällä. Postiosote: H. Laukkanen, Box 29, Dupblanc, Sask.

S. J. LADYSMITHIN osaston kokoukset pidetään joka kuun seitsen sunnuntai, alkaen kello 7 illalla. Kirjevaihto-osote: Box 155, Ladysmith, B. C.

S. J. LONG LAKEN osaston kirjeenvaihto-osote: Victor Hänninen, Elgenah, via Sudbury, Ont. Kokoukset on jokaisen 1 mäs sunnuntai kuusen kello 1 ip.

LUMBER WORKERS INDUSTRIAL UNION OF CANADAN itäinen piiri. Kirjevaihto-osote on: Alf. Hautamäki, 316 Second St., Port Arthur, Ont. Rahalähetykset on tehtävä yllaolevalle osotteelle.

S. J. KIRKLAND LAKEN osaston osote on: Box 240, Kirkland Lake, Ont.

S. J. LEVACKIN osaston No. 88 kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai. Sihteerin osote: Box 61, Lerack, Ont.

S. J. NOLALUN osaston kokoukset on jokaisen kuukauden 2:nen sunnuntai kello 2 ip.p. Postiosote: Frank Nurmi, Nolalu, B.A.R., Ont.

S. J. MONTREALIN OSASTON työkokoukset pidetään osaston huoneustolla 1445 Notre Dame St. West, jokaisen kuun ensimäinen sunnuntai kello 3 iltapäivällä. Johtokunnan kokoukset samana päivänä kello 2 iltapäivällä. Kirjeenvaihto-osote: S. J. Montrealin Osasto, 1445 Notre Dame St. West, Montreal, Quebec.

POHJOIS-ONTARION NAISSIHTEERISTÖN osote on: Hilma Pietilä, Box 847, Kirkland Lake, Ont.

S. J. PORT ARTHURIN OSASTON kokoukset joka kuukauden ensimäinen sunnuntai, johtokunnan kokoukset joka kuukauden toinen ja viimeinen maanantai, näytäntöseuran kokoukset joka toinen keskiviikko, naisjaosto kokoontuu joka ensimäinen ja kolmas tiistai kuukaudessa. Kaikkien kokousten aika on kello 8 illalla. Kirjeenvaihto-osote 316 Bay

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 senttiä ja seisovista 75 senttiä kerralta.

Tähän osaan tarkotetut ilmotukset on ilmottajan tai ilmotuksen ottajan merkittävä PAIKALLISILMOTUS.

SOO, ONT.

METSÄMIESTEN TARPEITA — Valjaat, teltat. Kärrytarpeita. — Hinsperger Harnes Co., Ltd., Sault Ste. Marie, Ont.

PORT ARTHUR, ONT.

PAPPA HILLMANIN KENKIEN korjausliike, 101 S. Vindermere Ave., Port Arthur, Ont.

MONTREAL, QUE.

RAUHAN TUOMARI E. HELSberg (Commissioner of the Superior Court). Lakiasioita, asiakirjoja, lainopillisia neuvoja, käännöstyötä, virallisesti leimataan asiakirjoja, oikeudessa tulkkina, myöskin palovakuutuksia. 926 St. Monique St. Puhelin Harbor 8336. Montreal, P. Q.

KELLOSEPPÄ

A. Heiskanen

SUDBURY, ONT.

—Box 1673—

9 Durham St.

Puhelin 2466

Haussi myytävänä

5 huoneen talo myydään kalustoineen hyvillä maksuehdoilla. Hinta $2,000.00, josta $600.00 käteen ja loppu $25.00 kk. Käykää katsomassa 29 Ethel St. Sudbury, Ont. (Kittilän mäellä).

MYYTÄVÄNÄ

200 eekkerin farmi tasaista maata aidattu. Juoksuvesi. 4 mailia kaupungista. Tavalliset rakennukset. Posti kuljetetaan kotiin. Hyvä koulu. Hyvä vaahtera metsä. Hinta $2,500 nopeaa myyntiä varten. Lähemmin:

S. JOHNSON,
Box 184, South River, Ont.

Huone vuokrattavana

Osalla keittiöön

424 Bessie St.

SUDBURY, ONT. (187)

Myytävänä

300 eekkerin farmi, 7 mailia rautatieasemalta. Tavalliset rakennukset. Järven vieressä. Paljon tukkimetsää.

Hinta $1,200.00. Mainio arvo. Lähemmin:

S. JOHNSON,
Box 184, South River, Ont.

$50.00 Palkinnon

Annamme semmoisesta kellosta, jota emme voi korjata.

TAITAVA KELLOSEPPÄ KELLO OSASTOSSA.

DAVIS BROS.
LIMITED.
Juvelikauppiaat.
SUDBURY, ONTARIO.
(L)

HEI POJAT!

Kun tulette Hearstiin, niin käykää katsomassa Wälkkilän poikaa, niin saatte purasta ja petin.

Walde Wälkkilä,
Box 80, Hearst, Ont.

MYYTÄVÄNÄ

Kuivia sekalaisia puita. Mänty, koivu, hemlock y.m.

16 t. puita $3.75 koorti kotiin ajettuna.

J. KELLY.
Phone 243 — Sudbury.
(PL)

Ompelija Siiri Wirta

Teen kaikkea ompelualaan kuuluvaa työtä. Vanhat uudistetaan. Hinnat kohtuulliset.

450 Melvin Avenue,
Sudbury, Ont.

Koti Käherryksiike

Jossa teen kaikkea siihen alaan kuuluvaa työtä.

Tilaukset voi tehdä puhelimella: No. 1283

Lempi Alanen
322 Bay Street,
PORT ARTHUR, ONT.

Sudbury

HUOM.! VIIMEINEN MUISTUTUS

Kaikki sudburylaiset huomatkaa, että tänään on se jota ei ole ennen ollut Sudburyssa, nimittäin "Kansalaissota"-näytelmän esitys täsmälleen 8.30. Älkää antako itsenne myöhästyä alusta, sillä mielenkiinto kärsii. Muistakaa, näytös esitetään ainoastaan yhden kerran. Siis kaikki mukaan ja oikeaan aikaan.

LÄPI CANADAN KULKEVAN MAANTIEN RAKENTAMINEN.

Canadan hallituspiireissä on ollut puhetta läpi Canadan kulkevan maantien rakennustöiden aloittamisesta tämän vuoden aikana. Yhtenä syynä mainitaan olevan vallitsevan suuren työttömyyden koko Canadassa. Tämän maantien uskovat pienet ja isommatkin kaupungit olevan sellaisen kultavuon, joka välttämättä olisi saatava kulkemaan läpi. Niinpä Sudburyssäkin on jo suunnitelmat valmiina hallituksen puoleen kääntymiseksi osoituksilla Sudburyn läpi kulkevan maantien välttämättömyydestä. Tässä tapauksessa tulisi maantie Nort Baysta jatkumaan Sudburyn kautta Lake Superiorin rantaa länelle päin. Tämä suunta tulisi maanlaadun vuoksi kalliimmaksi, mutta olisi lyhempi kuin toinen, Cochranen ja muiden pohjois-Ontarion pikkukaupunkien kautta suunniteltu reitti. — Tuhansien työttömien kannalta olisi tämän n.k. trans-Canada maantien rakentaminen suotavaa, mutta kuten usein ennenkin jäänee suunnitelmo paperille. Mutta sellaisena sadunomaisena haaveena, lupauksena, tämä tie tarjoaa parhaimman mahdollisuuden suurelle määrälle poliittisia onnenonkijoita ajaa omia ja edustamiensa ryhmien pyrkimyksiä.

POLIISIOIKEUDESSA EILEN

käsiteltiin tuntikaupalla Notre Dame kadulla sattunutta autojen välistä yhteentörmäystä. Useiden todistajien kuulustelun jälkeen katsottiin E. Gremard syylliseksi ja rangaistiin häntä 10 dollarin sakolla ja oikeudenkäyntikulut lisäksi, sekä tuomittiin ajolupansa menettäneeksi kuukauden ajaksi.

Muutamia miehiä joutui lähtemään Burwashiin auttamaan elonkorjuussa, kun ei Sudburyssa löytynyt heille mitään eläimisenmahdollisuuksia. Näiden joukossa oli Mike Haley jonka "rikos" oli kerjääminen.

Juopumuksesta syytettyjen penkillä oli vain kaksi suomalaista, jotka hyvästi "tuuterissa" olivat erehtyneet kävelemään poliisikamarin edustalle joten poliisien vain tarvitsi aukaista ovet ja näyttää suuntaa saaadkseen pojat talteen, josta ulospääsy sakon ja kulujen muodossa on $16.50.

"KUKKA KULTAIN KUUSISTOSSA"

harjoitus sunnuntai-aamuna kello 9.30 Liberty-haalilla.

VIIMEINEN HÄLYYTYS!

Keski-Ontarion naisten aluejuhlille riennämme kaikki, niin vanhat kuin nuoretkin. Sillä kaikille ikäluokille tulee olemaan riittävästi ruumiin ja sielun ravintoa. Näytelmiäkin on varattu heti kaksi. Päivällä kentällä kaunis yksi-näytöksinen näytelmä: "Kukka kultain kuusistossa" ja illalla amerikkalainen farssi "Jäätynyt kyynel" Long Lake'n haalilla. Tanssille on varattu aikaa ennen ja näytelmän loputtua. Kappaleen esitys, sillä vauhdilla kuin se tullaan esittämään, kestää vain hiukan vajaan kaksi tuntia. Saapukaa läheltä ja saapukaa kaukaa, sillä nämät juhlathan käsittävä koko alueemme työläisnaisten pyrintöjä.

"PUSSI" VIE LONG LAKELLE

Busauto lähtee Long Lakelle naisten juhlapaikalle huomenna, sunnuntaina, kello puoli yksitoista aamupäivällä. Kaikki "kaarattomat", jotka haluavat retken näin tehdä, saapukoot silloin Libertyhaalin edustalle, mikä on lähtöpaikka. Takaisin hakee bus ajalla, joka silloin määrätään.

Syöpä

Kahvi ja tee vaarallisia nautintoaineita.

Ettei syöpäkysymystä ratkaista vain mikroskooppitutkimuksilla ja yksityisiä potilaita tarkastamalla, siitä ollaan jo tieteellisissä piireissä selvillä. Tämä kaamea tauti, joka nopeasti lisääntyy ja leviää sivistysmaissa, kiinnittää kaikkialla etevien henkilöiden huomiota. Elis Barkerin erään ei-lääketieteilijän laajaan tilastolliseen aineistoon perustuva teos herätti äskettäin suurta huomiota. Barker kutsuu syöpää kulttuuritaudiksi. Johtopäätöksissään tekijä esittää mielipiteen, että syöpä todennäköisesti aiheutunee sivistyskansojen ravinnon vitamiini- ja kivennäisköyhyyden vuoksi. Toiseen suuntaan viittaa se tosiseikka, että sekä varakkaammat hyvin ravitut kansankerrokset että luonnonmukaista ravintoa käyttävä maalaisväestö sairastuvat keskimäärin yhtä monessa tapauksessa syöpään kuin muu väestö. Syytä syöpään ei pidä etsiä puutteesta, päinvastoin sivistysmyrkkyjen, tupakan, alkoholin, kahvin ja teen runsaudesta.

Myös Winkelhagen on julkaissut syöpaprobleemia valaisevan teoksen, jossa hän väittää, ettei syöpä ole minkään elimellisen olion aiheuttama, vaan se on kuten patologitkin ovat todenneet, sairaalloista solujen liikakasvua, joka syntyy toisinaan taipumuksen, toisinaan ärsytyksen myötävaikutuksesta. Ärsytys voi tulla joko ulkoapäin, kuten esim. ihosyövästä tai fysiologisena ilmiönä niinkuin on vatsasyövän laita. Taipumuksen syöpään, selittää Winkelhagen, saa ihminen nautintoainemyrkkyjen takia. Tämän vuoksi esiintyy taipumusta enemmän rikkaissa kuin köyhissä, enemmän kaupunkilaisissa kuin maalaisissa, vieläpä lihayissakin enemmän kuin laihoissa. Minkä hyvinvoivampaa väestö on, sen lukuisampia ovat syöpätautitapaukset, koska "hyvä" elämäntapa johtaa sivistysmyrkkyjen runsaampaan nauttimiseen ja siten suurempaan alttiuteen. Tieteellisissä piireissä käsitetään syöpäherkkyydellä sitä ilmiötä, kun ruumiin soluketot jonkinlaisen vahingoittumisen seurauksesta veltostuvat, mistä sitten kehittyy sairaalloinen soluliikakasvu, s.o. syöpä. On itsestään selvää, että tähän voi tällöin vaikuttaa myös vitamiinien ja kivennäissuolojen puute, kuten Barker arvelee.

Nautintoainemyrkyistä on tupakalla vähiten tuhoisa vaikutus. Se vaikuttaa kiihokkeena vain silloin, milloin syöpäherkkyyttä on jo entuudestaan. Tämä selittää sen, miksi miehet enemmän kuin naiset sairastuvat huuli-, suu- ja nielusyöpään, jotka aiheutuvat tupakansavun kiihoituksesta. Alkoholi liiallisesti nautittuna on jo kauan tunnettu syöpäherkkyyden synnyttäjänä.

Uudelta ja hämmästyttävältä tuntuu sensijaan väite mieluisimpien nautintoaineidemme, kahvin ja teen turmiollisuudesta syöpä herkkyyden aiheuttajana. Todistaakseen sen Winkelhagen turvautuu runsaisiin tilastotietoihin. Hän tutki koffeinin vaikutusta ja tuli siihen tulokseen, että on satua puhua vaarattomista nautintoainemyrkyistä. Koffeinimyrkky aiheuttaa verisuonten veltostumista, mikä taas on syynä aivohalvaukseen, jotapaitsi se on myrkkyä sydämelle. Kun sodan jälkeen olemme taas tottuneet käyttämään koffeinipitoisia nautintoaineita, on moni siten tullut hankkineeksi itselleen sydämentykytyksen. Että koffeinin seurauksena on syöpäherkkyys, se käy ilmi tilastotiedoista, jotka osoittavat, että naisia kuolee syöpään enemmän kuin miehiä, jos jättää huomioonottamatta ulkonaisesta ärsytyksestä, tupakanpoltosta ja työvahingoista johtuneet tapaukset. On hämmästyttävää kuulla, että naiset ovat vatsa- ja suolisyöville alttiimpia kuin miehet, jotka sensijaan sairastavat melkein kaikkia muita syöpämuotoja enemmän kuin "heikompi sukupuoli". Aivohalvaukseen kuolee naisia kuudettaosaa enemmän kuin miehiä. Tämäkin viittaa siihen, että kahvi ja tee ovat oleellisesti vaaralisempia kuin tupakka ja alkoholi.

Näyttää siis varmalta, että syöpäherkkyys on seuraus nautintoainemyrkyistä, joista kahvi ja tee ovat vaarallisimmat. Se käy ilmi eri maiden tilastosta, kuten myös etnografisista tutkimuksista. Kaikki alkuasukaskansat, jotka ovat tulleet sivistyskansojen kanssa kosketukseen ja omaksuneet näiden elintapoja, ovat myös saaneet taipumuksen syöpään, kuten esim. Amerikan mustaihoiset. Intiaanit sitävastoin eivät ole ottaneet vastaan sivistystä, eivätkä ole siis saaneet syöpääkään. Selvimmin tämä ilmiö on havaittavissta satamakaupunkeihin tulleissa alkuasukkaissa, jotka uusiin oloihin jouduttuaan alkavat nauttia ravintoainemyrkkyjä ja muuttuvat yhtä alttiiksi syövälle kuin eurooppalaisetkin.

LAULU- JA DUETTOILLAN

esitys

Liberty-haalilla, Sudburyssa, t.k. 13 p. illalla alkaen kello 8.30.

FORT WILLIAMIN NÄYTTÄMÖN NÄYTTELIJÄT VIERAILEE SUDBURYSSA

AINO TURUNEN ja VÄINÖ KÄÄRIÄINEN

Arvokas laulu-ohjelma johon sisältyy duetto- ja yksinlauluja erittäin runsaassa määrin. Ohjelman viimeisenä numerona esitetään hauska 1-näytöksinen operetti:

"PUSUKULASSIT"

Kirjoittanut ja säveltänyt MARTTI NISONEN.

HENKILÖT: **Helvi**, erään viraston konekirjoittajatar.... **Aino Turunen.**
Vili, konttoristi ..... **Väinö Kääriäinen**
Malakias Guldenius, vanha koroillaan eläjä ..... **Jallu Junkkarinen**
SÄESTÄÄ ..... **V. Tikkanen**

Sisäänpääsy: Etukäteen 40c, ovella 50c.
Lippuja etukäteen saatavana talonmieheltä haalilla.

Lopuksi yleinen tanssi — Tervetuloa!

Halutaan tietää

Tärkeän asian vuoksi haluaisin tietää missä nykyään oleskelee poikani **Arno Pjörn.** Ole hyvä ja ilmoita osoitteesi, tai jos joku tietää hänen olinpaikkansa, ilmoittaisi allaolevalla osoitteella.

Hanna Pjörn,
Orismala, Taipale.

? ? ? — ? ? ?

Europe.

Taloudenhoitajatar

haluaa paikkaa pienempään tai suurempaan. Mieluummin yksinäiselle. Hoitanut ravintolaa, kahvilaa ja matkustajakotia. Omaa tottumusta sekatavara-alalla. Arvoisat vastaukset:

Sudbury, Melvin Ave. 493.

Puhelin 131.

LOTTI 33x120

hyvä rikas multa, tasainen maa. Vesi ja sähkövalot. Lähellä Frood tietä.

HINTA $250.00.

Soittakaa 2624 jälkeen kello 6 ip. Sudbury.

A. PARENT

118 DURHAM STREET, PHONE 1454

Sähkö- ja plummaustyötä

Kaikille maanviljelijöille mielihyvällä annamme arvioinnin

Delco sähkövalo systeemin asetukseen, joka antaa teille sähkövalot ja pumppaa veden taloonne. Kirjoittakaa tai käykää kaupassamme.

Sudbury, Ont.

Myytävänä

7 huoneen ruuminkihaussi. Kalusto myydään heti.

14 Soho St., Toronto.

MYYTÄVÄNÄ

poismuuton takia

HYVÄ RUOKA- JA RUUMINKIHAUSSI

hyvällä paikalla. Pikaisesti vastatkaa Vapauteen.

(LM)

Rotterdam—Volendam
New Amsterdam—Veendam

ovat tämän linjan kuuluisia laivoja. Viikottais purjehduksia New Yorkiin ja sieltä ulos.

Suomesta-Canadaan

Säännöllinen kulkuyhteys Rotterdamista, Boulognesta ja Southamptonista Halifaxiin. Mainio ylöspito ja palvelus kaikissa luokissa.

Konttoreita ja asiamiehiä kaikkialla.

Kaikkia tietoja varten kääntykää paikallis asiamiehen puoleen tai

Holland-America Line

362 Notre Dame St., W.
MONTREAL, CANADA.

Maata

140 eekkeriä. 20 eekkeriä heinällä. Asuin- sekä ulkohuoneet. Koneisto seuraa mukana. Koulu ja kalavedet lähellä. — 13 mailia Sudburysta. Lähempiä tietoja antaa J. Jarvis, Sudbury, Huron Chambers. Huone 108. Tahi kirjottakaa: "Maata", Box 1036, Sudbury, Ont.

LABERGE LUMBER COMPANY

Täydellinen varasto rakennustarpeita

HAMMASLÄÄKÄRI

Toht. Roy Brown

Plaza Tea Room yläkerrassa
25 ELM ST. WEST
— Puhelin 2486 —
Auki iltasin 6.30—8 ip.

Kruunu- sekä siltatyöt erikoisuutena. Neuvottelu vapaa.

HUONEITA

Saatavana vuorokausittain ja viikottain. Käykää katsomassa. (8-16

ANTTI KORMANO,
125 Durham St., Sudbury, Ont.
Journal Printing Co. yläkerrassa

Farmi myytävänä

Sijaitsee 8 mailia Port Arthurista Dawson-tien varrella. Tiedustelkaa lähemmin. (8-11

627 McTavish Street,
Fort William, Ont.

100

JALKAA LAPAMATOJA

enemmänkin tulee usein Alve-Satsin nautittua

Arvoisa Apteekkari: Nöyrimmät kiitokset siitä lapamatolääkkeestä jonka minä tilasin. Siitä oli lähtenyt varsin 200 jalkaa, mutta yli 100 jalkaa varmasti ja nyt olen niinkuin toinen mies. Se lääkkeet teki tehtävänsä, olen sydämellisesti kiitollinen. Piirsi Kalle Mäki, Augusta, Mont.

ALVE-SATSI: Apteekkari Lignellin erityinen keksintö, KAKSINKERTAINEN VOIMA. Tämä lääke tappaa varmasti lapamadot ja kaikki vatsassa olevat madot. — Matojen yleiset tuntomerkit ovat seuraavat: Väänteitä rinnan alla, muuttuvaista kipua vatsassa, kova ruokahalu, kuin myöskin ruokahalun puute, vatsan täytteisyys, oksentaminen tai taipumus oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon vähentyminen ja epämiellyttäviä tunteita vatsassa. Monet kärsivät tätä yleisesti tuloksena sopimattomasta ruokajärjestelmästä ja moni joka on sairas eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä tuskilleen, varmasti kärsii madoista, vaikkei niitä ole näkynyttkään tarvetta tehdessä. —Tämä LAPAMATOLÄÄKE on tullut tunnetuimmaksi ja suosituimmaksi kuin mikään muu suomalaisten myymä ja valmistama lapamatolääke amerikassa.

LIGNELLIN ALVE-SATSI

(Kaksinkertainen voima) — Lääke voidaan nauttia ilman lääkkeen makuun tuntematta. — Lähetetään postimaksuineen **$1.50** hinnalla, täydelliset ohjeet mukana.

—Lignellin Apteekki on suurin— —Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—

P. A. LIGNELL CO. — Superior, Wis.

KOLIA ja PUITA

Laberge Lbr. Co.

Puhelin 777
Sudbury, Ont.

Suomalainen

Käherryslıike

19 Kirkland St.,
Kirkland Lake, Ont.

Jotka aikoo ottaa kuuden kuukauden kiharat, niin edullisin aika on tehdä se elokuun loppuun mennessä, sillä se maksaa vain $8.00.

Ruth Lindfors

(TTL

Hieroja, Hugo Seppälä

Antaa hierontaa Alavon saunalla joka arkipäivä

8—11 ap. 2—9 ip.

Tulee kotia myöskin pyydettäessä
341 Antwerp St. Sudbury, Ont.
— Puhelin 1954 —

(TL

A. Fournier Ltd.

11 Elm St — Sudbury, Ont.

KIINTEISTÖLAINOJA

HENKI-, PALO., TAPATURMA-, AUTO- JA AKKUNALASIVAPUUTUKSIA

Arthur Lahti, suom. liikeapulainen

Williamette Blvd. Sanitarium

on suurin ja monipuolisin terveyden hoitola lännellä. Physio-Therapy osastossa ovat nykyajan parhaat sähköhoitovälineet aina X-ray koneisiin asti. Täysihoidossa nopein apu akute ja kroonillisissa taudeissakin. 18 vuoden kokemus hieronaan, ruokajärjestyksen ja terveyskylpyjen alalla.

Drs. Kokko & Kokko,
467 Williamette Blvd., Portland Ore. Puhelin: Walnut 6747

H. WICKSTRÖMIN
RÄÄTÄLILIIKE

22 Monk St, Box 1168, Sudbury
Silitys ja puhdistustyö tehdään huolella. Puhelin 1871.

Expertti Kellojen Korjaustyötä

tehdään Workingmen's Jewelry Storessa

Ylösen saunan vieressä.

Suomalainen kelloseppä palveluksessamme.

H. WEINSTEIN

140 DURHAM STREET — SUDBURY, ONT.

TILAUKSIA TYÖVÄENLEHDILLE

— VÄLITTÄÄ —

VAPAUDEN KONTTORI

Asiamiestemme ei tarvitse olla asiamiehiä kaikille erikielisille työväen lehdille, vaan voivat meidän asiamiesvaltuuksillamme ottaa tilauksia kaikille allaoleville työväen lehdille ja lähettää kontoriimme maksun seuratessa mukana.

Välitämme tilauksia seuraaville työväenlehdille:

THE WORKER, viikkolehti, Toronto, Ont., vk. **$2.00**, ½ v.	**$1.00**
THE YOUNG WORKER, Toronto, Ont., vuosikerta	**50**
THE YOUNG COMRADE, Toronto, Ont., vk.	**.25**
DAILY WORKER, Työväenpuolueen päivälehti. Tilaushinta vuosikerta **$6.00**, ½ vuosik. **$3.50**, 3 kk.	**2.00**
YOUNG WORKER, Nuorten Työl. Liiton 2 kertaa kuussa Chicagossa ilmestyvä julkaisu, vuosikerta	**1.00**
THE YOUNG COMRADE, Työväenpuolueen lastenlehti, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta	**.50**
THE CANADIAN LABOR MONTHLY, kuukausijulkaisu, Toronto, Ont., 25 s. kpl., 1 vk.	**2.50**
LABOR DEFENDER, kuukausijulkaisu	**1.00**
INTERN. PRESS CORRESPONDENCE, 1 vk. **$6.00**, ½ vk.	**3.50**
POHJAN VOIMA, Oulu, päivälehti; vuosik. **$10.00**, ½ vk.	**6.00**
TYÖN ÄÄNI, Vaasa, 3 kertaa viikossa; vuosik. **$6.00**, ½ v.	**3.50**
SAVON TYÖ, Kuopio, 3 kert. viikossa; vuosik. **$6.00**, ½ v.	**3.50**
TIEDONANTAJA, Helsinki, päivälehti, vuosik. **$10.00**; ½ v.	**6.00**
LIEKKI, Helsinki, viikkolehti, vuosik. **$3.00**; ½ v.	**1.75**
TYÖVÄEN LEHTI, Tampere, 3 k. viikossa, 1 vk. **$6.00**; ½ v.	**$3.50**
UUS ILM, virolainen työväenpuolueen lehti, ilmestyy New Yorkissa. Tilaushinta vuosikerralta	**6.00**
NY TID, Työväenpuolueen ruotsalainen lehti, ilmestyy Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta	**2.50**
TYÖVÄEN URHEILULEHTI, Helsinki. Tilaushinnat vuosik. **$2.00**, puoli vuotta	**1.25**
NORRSKENSFLAMMAN, ruotsalainen lehti, Lulea, Ruotsi, vk. **$12.00**, puoli vuotta	**6.00**
ITÄ JA LÄNSI, 2 kertaa kuukaudessa ilmestyvä kuvalehti Helsinki. Tilaushinta vk. **$4.00**, ½ v.	**$2.00**
TUISKU, Suomen vasemmistolaisten pilalehti, ilmestyy kerta kuussa 16-sivuisena. Tilaushinta vuosik. **$2.50**, ½ v.	**1.50**
KOMMUNISTI, Leningrad vuosik. **$4.00**, ½ vk.	**2.00**
TYÖLÄISNAISTEN URHEILULEHTI, Helsinki. Kerta kuussa. Vuosikerran hinta **$1.75**, puolivuosikertaa	**1.00**
NOUSEVA VOIMA, Työv. urheilupoikain lehti, Helsinki, 1 vk.	**1.25**
TYÖVÄEN NÄYTTÄMÖTAIDE, Tampere, 1 vk.	**2.00**
PUNANEN KARJALA, Petrozovodsh, Russia; 6 kertaa viikossa; vuosikerran hinta **$9.00**, puolivuosik.	**4.50**
VAPAUS, Leningrad, 6 kertaa viikossa 1vk. $6.00, ½ vk.	
REVONTULET, Oulu vuosik.	**3.00**
PUNALIPPU, Helsinki, vuosik.	**2.00**
TYÖMIES, päivälehti, Superior, Wis., 1 vk. **$6.00**, ½ vk.	**3.25**
TOVERI, päivälehti, Astoria, Ore., ...1 vk. **$6.00**, ½ v.	**3.25**
ETEENPÄIN, päivälehti, Worcester, Mass., 1 vk. **$7.00** puoli vuosikertaa	**3.75**
PUNIKKI, pilalehti, Superior, Wis., 1 vk. **$1.75**, ½ vk.	**1.05**
VIESTI, teoreettistieteellinen kuukausilehti, 1 vk. $2.50, ½ vk.	**1.40**
METSÄTYÖLÄINEN, kuukausijulkaisu, Port Arthur, Ont. yksityisnumerot 15 senttiä, ½ vk. 75c., 1 vk.	**1.50**
"COMMUNIST INTERNATIONAL", Kominternin englanninkielinen virallinen lehti, ilmestyy kuukausittain, vk. **$2.50** puoli vuosikertaa	**1.25**
TYÖLÄIS- JA TALONPOIKAISNAISTEN LEHTI, kerran kuukaudessa, 1 vuosik.	**2.00**

Yllaolevista lehdistä myönnetään asiamiehille palkkiota vissin taksan mukaan.

VAPAUS, — Box 69, Sudbury, Ont.

Gerald A. Foot

PALOVAKUUTUKSIA, KIINTEIMISTÖ- JA KIINNITYSLAINOJA

Hyvä tonttivalikoima, valo, vesi sekä likaviemärit, Hinta $300 — helpoilla ehdoilla.

Käykää katsomassa kotien rakennussuunnitelmaamme.

GERALD A. FOOT

PUHELIN 936 — MACKEY BLOCK — SUDBURY, ONT.

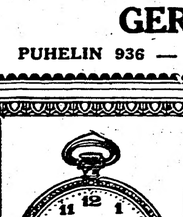

Suomalainen Expertti Kelloseppä

E. KOLARI

22 Elm St. - Box 1525 - Sudbury, Ont.

VALIKOIMA MYÖS UUSIA
TYÖ EHDOTTOMASTI HYVÄ

NORRIS SHOE REPAIR CO.

Durham St., lähellä Mackey rakennusta, Sudbury, Ont.

Kaivosmiesten kenkiä valmistetaan tilauksan mukaan. Kenkien korjausta "GOODYEAR WELT" SYSTEEMIN mukaan. Palveluksessamme on 4—6 parasta suomalaista suutaria.

Ei kukaan voi jäljentää korjaustyötämme.

HINNAT KOHTUULLISET

Teidän kannattaa kokeilla kengänkorjaustyötämme. Kalliki työ taataan tai raha palautetaan.

Korjaamme kengät paremmin ja halvemmalla

NORRIS SHOE REPAIR CO.

Henkivakuutus on parhain sijoitus

Mies voi luoda itselleen joko $1000, $2500, $5000, $10,000 tai suuremman omaisuuden — kaikki riippuen hänen työtään, tuloistaan ja mahdollisuuksistaan. Henkivakuutuksen kautta voi hän turvattuna taata saavuttamansa päämääränsä, määrätyn ajan kuluessa, ilman epäonnistumista tai pääoman menetystä.

Kuoleman sattuessa, henkivakuutus tekee sen mitä mittään muut sijoitukset eivät voi taata — se tekee hänen perheelleen mahdolliseksi saada täyden vakuutuspääoman heti, sekä auttaa niiden suunnitelmien toteuttamista mitä hän oli heille laatimut.

Pyydettäessä annan lisätietoja vakuutuksista ilman että se edellyttäisi minkäänlaista sitoumusta taholtanne.

ARNE RITARI

Edustaja Sun Life Assurance Co. of Canada.
Puhelin 1881 — Huron Chambers — Box 158 — Sudbury, Ont.
Yli $2,000,000,000 vakuutuksia voimassa.

HUOM.!

Olen takaisin liikkeessäni. Myöskin on töissä ammattitaitoinen naisparturi, joten voitte saada tyydyttävän palvelu sen. Käähän tutustumassa. (L-k

J. OKSANEN — Vapauden talossa, käynti sivulta.

Soo, Ont., ilmoituksia

Finnish Co-Op. Merchants Limited

SOON SUOMALAINEN OSUUSKAUPPA

välittää ensiluokan ruokatavaraa. Päivän halvimmat hinnat. Useammat Soon ruokatavarakauppiaat ovat pakoitettuja laskemaan hintojaan pysyäkseen meidän tasollamme. Toivomme edelleenkin kannatustanne kaupungissa, samoin linjalla ja lähiympäristöä.

369 Wellington St., West. — Puheiln 1810

SUOMI CAFE

RUOKAA JA KAHVIA SAATAVANA

Otto Häkkinen
Omistaja
332 Albert Street,
Sault Ste. Marie, Ont.

McFadden & McMillan

Asianajajat, lakimiehet, notarit y. m.

Konttori:

SAULT STE. MARIE, ONT.

Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

MITÄ ON ELÄMÄ ILMAN HYVÄÄ RAVINTOA?

Parhain ravinto on hyvä leipä. Tämän tarpeen tyydyttää parhaiten Finnish Babery, 201 John St., Sault Ste. Marie, Ont., Phone 1572J. Soittakaa kotia tai kysykää ajurilta. Myöskin kovat leivät, korput y.m. tilaukset täytetään heti ja huolella. (F

A. ANGILA, Prop.
Sault Ste. Marie, Ont.

Orthophonic Victroia fonografeja

ja uusia suomalaisia levyjä. Tulkaa katsomaan meidän varastoa

BARNES DRUG CO.

SAULT STE. MARIE, ONT.

LEIPÄÄ

ja leivoksia tarjoamme suuri vähittäin kovaa leipää ja kon ähetetään pyydettäessä.

STEELTON BAKERY
Puhelin 2298W.
309 Wellington St. W., Soo
Matti Kotola

SAUNA

Avoinna joka arkipäivä kello 10—12.
RAY MAKI,
340 Albert St., W.,
SOO, ONT.

Toht. F. V. GRADY
HAMMASLÄÄKÄRI
TUNNIT:
8.30—12 a.p. 1.30—5
Maanantaina, keskiviikkona perjantaina tilauksen mukaan
Konttori 2 Albert St.
SOO, ONT.
Natsonin apteekki, Pihtipudas
Puhelin 135 — Kotiin

Hieroja

K. A. Leino
Raivon talo
336 Albert St. W., Soo

Ruokaa ja asu
saatavana.
K. AARNIO,
304 Albert St. W., Soo

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C.
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat,
363 Queen Str.
Konttori vastapäätä Sault
Rahaa lainataan halvimmalla